БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 209 (16.292) • 6 сентябрь 1975 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин

Бригада зафар қучди

Чироқчи районининг Уйсун массивида ташкил топган «Узкомпартия» колхозининг деҳқонлари пахта теримини биринчилар қатори бошлаган эдилар. Куни кеча хўжаликдан хушхабар олинди. Колхознинг Бердираҳмат Иброҳимов бошлиқ бригада пахтакорлари областда биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чекдилар. 50 гектар қўриқ ернинг ҳар гектаридан 20 центнердан ошириб қимматбаҳо хом ашё териб олинди. Пахтакорлар йиллик топшириқни беш иш кунида ошириб адо этдилар.

План бажарилган бўлсада далаларда ҳосил мўл. Пахтакорлар ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш учун теримни-кун сайин авж олдиряптилар.

Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам план ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни қисқа муддатларда бажариш учун барча куч ва имкониятлар пахта теримига сафарбар этиляпти.

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

ЗИЁВУТДИН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозининг Ҳасан Абдиев бошлиқ комсомол-ёшлар маккажўхорикор бригадаси ўриш ва дон топширишни уюшқоқлик билан олиб бормоқда. Бригада аъзолари қабул пунктига 375 тоннадан зиёд қаҳрабо дон топшириб йиллик планни областда биринчи бўлиб бажарди. Ҳар гектар ер ҳисобига 100 центнердан дон тўғри келаяпти. Бригада яна 180 тонна дон топширади.

Шунингдек, райондаги «Самарқанд» колхозининг маккажўхорикорлари ҳам 256 тонна дон сотиб маррага етдилар.

ПАРТИЯ ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Партия ташкилотлари ҳаётида муҳим давр бошланди. Ҳозир барча партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтяпти. Яқин кунларда бошланғич ташкилотларда ҳам ҳисобот даврида қилинган ишларга якун ясалиб, навбатдаги вазифаларни белгилаб олишга киришилади. Шундан кейин район, шаҳар ва область партия конференциялари бўлади.

Партия ҳисобот-сайлов йиғилишлари КПСС XXV съездига ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съездига тайёргарликнинг муҳим босқичидир. Бу галги ҳисобот ва сайловлар республикамиз меҳнаткашларининг сиёсий ва меҳнат активлиги ҳар қачонгидан ҳам жўш урган, ҳамма жойда партия XXIV съезди тарихий қарорларини, тўққизинчи беш йиллик планларини, олинган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун умумхалқ мусобақаси авж олган бир вазиятда ўтмоқда.

Республика меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг ўтган даври мобайнида коммунистик қурилишда, халқ хўжалиги планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришда катта муваффақиятларга эришдилар. Республиканинг иқтисодий потенциали мисли кўрилмаган даражада ўсди, халқ турмушининг моддий ва маданий даражаси тўхтовсиз ошиб бормоқда. Партия ташкилотлари конкрет вазифаларни ҳал қилишда, рўй берган камчиликларни йўл-йўлакай тугатишда бой тажриба тўпладилар.

Партия ҳисобот-сайлов йиғилишларининг вазифаси қилинган ишларга якун ясаб, КПСС XXIV съезди ҳамда партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини бажариш соҳасида партия ташкилотларининг фаолиятини ҳар томонлама чуқур таҳлил этиш, келгусида партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлар савиясини, коммунистларнинг активлиги ва авангардлигини, бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятларини янада оширишга қаратилган конкрет тадбирлар белгилаб олишдан иборатдир.

Республика Компартияси составида 15419 та бошланғич, 19326 та цех партия ташкилотлари ва 10150 та партия группалари иш олиб бормоқда. Бу коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишда ниҳоятда катта кучдир. «Партия сиёсатини амалга оширишда бошланғич партия ташкилотлари энг муҳим ўринлардан бирини эгаллайди... Бошланғич партия ташкилотларининг корхоналар ва муассасалар ишига таъсирини янада кучайтириш зарур», — деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев.

КПСС XXIV съезди бир қатор бошланғич партия ташкилотларига маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқини берди. Ҳисобот ва сайловлар даврида ана шу ҳуқуқлардан меҳнат коллективига партиявий таъсир ўтказишни янада кучайтириш учун қандай фойдаланилаётгани атрофлича таҳлил қилинмоғи лозим. Министрлик ва идоралар партия ташкилотларининг партия ва ҳукумат директиваларини амалга ошириш, бошқаришни такомиллаштириш юзасидан маъмурият фаолиятини назорат қилишда тўпланган тажрибалар кенг муҳокама этилиши айниқса муҳимдир.

Партиянинг кучи коммунистларнинг ташаббускорлиги, интизомлилиги ва ғоявийлигидадир. Партия органлари ҳисобот-сайлов йиғилишларида партия ташкилотларининг ғоявий-сиёсий ишларига, коммунистларнинг марксча-ленинча ва иқтисодий ўқувига, меҳнаткашларни юксак онглилик, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида, коммунистик ахлоқ нормаларига қатъий риоя қилиш руҳида тарбиялашга, янги урф-одатлар ва маросимларни жорий этиш вазифаларига алоҳида эътибор берадилар.

Йиғилишнинг таъсирчан ва самарали ўтиши кўп жиҳатдан ҳисобот доклади ҳамда доклад юзасидан музокараларнинг сермазмун, қизиқарли ва партия ташкилоти фаолиятининг чуқур таҳлилига асосланган бўлишига боғлиқдир. Танқид ва ўз-ўзини танқидни авж олдириш, ишдаги камчиликлар ва нуқсонларни партиявий принципиаллик билан очиб ташлаш талаб қилинади. «Каршистрой» бошқармаси цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари КПСС Устави ва партия ички ҳаёти нормаларига қатъий амал қилиб ўтказилгани натижасида барча коммунистлар бу йиғилишлардан зўр қониқиш ҳосил қилишди. Утган ҳисобот-сайлов йиғилишларда коммунистлар билдирган таклиф ва мулоҳазаларни жорий этиш, партия бюролари қабул қилган қарорлар ижросини таъминлаш юзасидан анчагина ибратли ишлар қилингани йиғилишларда алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларининг ишчанлик билан коммунистларнинг актив иштирокида ўтиши йиғилишларга қай даражада тайёргарлик кўрилганига ҳам боғлиқдир. Ҳисобот докладлари йиғилишнинг бутун мазмун ва маромини белгилайди. Докладлар бутун коллективнинг ижодий тадқиқоти бўлиб, унда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ва амалга оширилган тадбирлар билан бирга партия коллективининг ана шу кўрсаткичларга эришишдаги роли ёрқин очиб берилмоғи зарур. Бу жиҳатдан олганда ҳисобот даврида ўтказилган барча ташкилий-техникавий тадбирларни ўрганиб, синчиклаб тузилган план асосида йиғилишга тайёргарлик кўриш ва ҳисобот докладларини тайёрлаш партия ҳаётида ўзини тўла оқламоқда. Яқинда газетамизда Пахтаобод районидаги «Коммуна» колхози партия комитетининг ҳисобот сайловларга тайёргарлик ва уни ўтказиш юзасидан белгиланган тадбирлари эълон қилинди. Бундай тадбирлар республикамиздаги бошқа колхоз, совхоз, корхона ва қурилиш партия ташкилотларида ҳам тузилмоқда. Ана шу тадбирлар асосида коммунистларнинг катта кўпчилик қисми йиғилишларга тайёргарлик кўриш ва ҳисобот докладларини тайёрлашда актив иштирок қилаётирлар.

Ҳисобот сайлов йиғилишларида партия коллективининг сайлаб қўйилган органи шаклланади. Партия ташкилоти раҳбарлигига энг муносиб, етук ва актив, коллектив билан ишлай олиш маҳоратини яхши эгаллаб олган коммунистларнинг сайланиши келгусида партия ташкилотининг муваффақиятли иш олиб боришини таъминлайди. Ана шу сабабли бюро составига ёки секретарлигига номзодларни кўрсатиш ва муҳокама қилиш ишига ниҳоятда синчковлик ва диққат-эътибор билан ёндошмоқ керак. Шаҳар ва район партия комитетлари ҳисобот-сайловларнинг ғоявий-сиёсий ва ташкилий жиҳатдан юксак савияда, коммунистларнинг актив иштирокида ўтиши учун йиғилишларни тайёрлаш ва ўтказишда бошланғич партия ташкилотларига яқиндан ёрдам кўрсатишлари лозим. Йиғилишда кўп коммунистлар партия, хўжалик органлари номига жиддий танқидий фикр ва мулоҳазалар билдиришлари мумкин. Бу таклиф ва мулоҳазаларни ўз вақтида ҳисобга олган ҳолда ундан амалий ишда фойдаланиш партия комитетларининг муҳим вазифасидир.

Бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов йиғилишлари ва ундан кейин бўлиб ўтадиган район, шаҳар ва область партия конференциялари умумпартиявий ишдир. Ҳисобот ва сайловлар ташкилий жиҳатдан юксак савияда ўтиши партия ташкилотларнинг жанговарлигини, коммунистларнинг КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ курашида авангардлик ролини янада кучайтириш имконини беради.

5.200.000 ТОННА УЧУН

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 5 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	0,60	4,52
Фарғона	1,08	4,24
Қашқадарё	0,86	3,23
Андижон	0,66	2,04
Хоразм	0,32	1,21
Сурхондарё	0,47	1,11
ҚҚАССР	0,33	0,65
Самарқанд	0,18	0,56
Наманган	0,15	0,36
Жиззах	0,04	0,13
Тошкент	0,06	0,12
Республика бўйича:	0,44	1,73

Шу жумладан ингичка толали пахта

Сурхондарё	0,43	0,93
Бухоро	0,22	0,89
Қашқадарё	0,24	0,56
Республика бўйича:	0,37	0,82

ДОН—ДАВЛАТГА!

Республика областларида дон тайёрлашнинг бориши ҳақида шу йил 5 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён топширилган дон; учинчи стун — бир кунда (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	100,1	—
Фарғона	77,0	1,3
Қашқадарё	67,6	0,6
Наманган	55,5	0,8
Тошкент	53,8	1,9
Сурхондарё	49,4	0,4
Сирдарё	48,7	2,2
Самарқанд	36,7	3,2
Бухоро	29,6	1,3
Жиззах	24,5	1,1
Хоразм	1,6	0,9
ҚҚАССР	1,6	0,7
Республика бўйича:	37,3	1,1

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Республика областларида сабзавот, узум ва полиз маҳсулотлари тайёрлашнинг бориши ҳақида 1975 йил 4 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — сабзавот; учинчи стун — узум; тўртинчи стун — полиз маҳсулотлари.

Сурхондарё	103,1	97,5	20,3
Андижон	95,2	97,0	12,8
Фарғона	82,2	94,4	28,7
Қашқадарё	71,6	57,2	44,7
Наманган	65,9	92,9	38,6
Бухоро	65,7	87,0	21,8
Тошкент	57,7	79,9	13,7
Самарқанд	55,6	68,4	27,2
Хоразм	49,5	69,8	27,8
Жиззах	48,8	91,2	24,0
ҚҚАССР	42,6	18,2	16,2
Сирдарё	34,6	90,4	44,1
Республика бўйича	65,2	80,8	24,4

„ПЎЛАТ ОТ“ЛАР ПАХТАЗОРДА

(РЕПОРТАЖ)

Тунги шабнам ҳали дов-дарахтлар, ғўза баргларидан кўтарилмай туриб, Гагарин районидаги Абдулла Набиев номли қўриқ совхоз пахтазорларига етиб келдик, чап томонимизда жўшқин Амударё шовуллайди, ўнг томонда эса кўз илғамас пахтазорлар уммони. Гўё тунги осмондан юлдузларнинг ҳаммаси ерга тўкилиб, ғўза чаноқларига келиб қўнгандай туюлади. Чаноқлардан тошиб чиққан оппоқ бодроқдек лўппи пахталарни кўриб ҳавасингиз келади. Бош бухгалтер Учқур Ғаффоров ва совхоз инженери Чори Элмуротов ўртоқларни марказий ремонт устахонасида учратдик.

Биз инженерни бирга олиб учинчи бўлимга жўнадик, узоқ-узоқлардан «пўлат от»ларнинг «юрак уриши» қулоққа чалинади. Рўпарадаги катта пайкалда наъра тортиб сузиб келаётган 3—4 та «зангори кема» кўзга ташланади.

Биз «пўлат от» чавандозлари дастлаб иш бошлаган Бобониёз Қўчқоров бошлиқ учинчи бўлимнинг Тўхта Қурбонниёзов бошлиқ бригадаси даласидамиз. Ёнмаён сузиб келаётган учта «зангори кема» бункерига бамисоли лайлак қор ёққандек пахта тўкиляпти. Пайкалнинг бу бошидан у бошига бориб келгунча «пўлат этак»лар тўлай деб қолган эди. Механик-ҳайдовчилардан Тонготар Иноятов, Ҳаким Нормўминов ва Наби Рашидовлар пайкал четидаги йўлакка чиқишлари билан тележкаларга бункердаги пахталарни ағдариб, яна пахтазор оралаб сузиб кетдилар.

Фақат Сурхон водийсида эмас, балки бутун республикада биринчи бўлиб машина теримини бошлаб берган бу азамат дала гвардиячиларининг ҳар бири биринчи куниёқ «Ўзбекистон» терим машинаси билан 8-10 тонна «оқ олтин»ни бункердан тўкдилар. Бу бригадаларнинг далаларида биринчи теримнинг ўзидаёқ гектар бошига 27-28 центнердан ҳосил териб олинмоқда.

«Зангори кема» капитанлари мавсумда 250-350 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилганлар. Улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун съезд олди меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Фидокорона меҳнат қилаётган пешқадам бўлим ишчилари беш йилликнинг якунловчи йилида 275 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 37 центнердан ёки ўтган йилдагига нисбатан гектар бошига 8,6 центнер кўп хирмон кўтариш, барча ҳосилни машиналарда териб олиш учун астойдил меҳнат қиляптилар.

— Биз бу йил ҳосилнинг 90 процентини машиналар ёрдамида йиғиштириб оламиз, — дейди ишонч билан совхоз директори Оллоберди Жумаев, — бунинг учун ҳамма 55 та терим машинаси тахт қилиб қўйилди. Булардан бештаси ғўза барглари тўла тўкилган далаларда иш бошлаб юбордилар, улар дастлабки куниёқ қарийб 40 тонна пахта теришди. Қолган машиналар ҳам яқин орада тўлиқ ишга тушади. Совхоз дирекцияси ва партия комитети механизаторларга ғамхўрликни яхшилаш, уларни рағбатлантириб туриш ва теримни икки сменада ташкил этиш йўли билан йиғим-терим кампаниясини жуда қисқа муддатларда ўтказиш, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини октябрь ойи ичида, социалистик мажбуриятни эса октябрь байрамигача тўлиқ уддалаш юзасидан қатъий чора-тадбирлар белгилаб шу асосда иш олиб бормоқдалр.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратларда: 1. Терим машиналари пахтазорда. 2. «Зангори кема» капитанлари (чапдан) Мамасидиқ Эргашев, Тўра Қурбонниёзов, Наби Рашидов, Ҳаким Нормўминов, Тангир Иноятов ўртоқлар ўз «пўлат от»лари билан.

А. Тўраев фотолари.

435 МИНГ ТОННА ХОРАЗМ ПАХТАСИ УЧУН!

УРГАНЧ, 5 сентябрь. (ЎзТАГ). Урганч районидаги Калинин номли совхозда Хоразм область қишлоқ хўжалиги ходимларининг кенгаши бўлди. Кенгашни область партия комитетининг секретари М. Худойберганов очди.

Кенгаш қатнашчилари далалар ва фермалардаги ишларнинг боришини таҳлил қилдилар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш резервларини аниқладилар. Улар хоразмлик деҳқонлар КПСС XXV съезди шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажараётганликларини таъкидлаб ўтдилар. Беш йилликнинг якунловчи йилида давлатга 435 минг тонна «оқ олтин» топширилади.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

«МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ» АМАЛДА

ИВАНОВОЛИК ТЎҚУВЧИЛАРГА «ОҚ ОЛТИН»

Ўзбекистоннинг пахта заводлари «Минглар шартномаси» тузган дўстлар — ивановолик тўқимачиларга тойланган дастлабки беш юз тонна пахта ортиб жўнатдилар. Той ортган вагонлар Бухоро ва Фарғона областларидаги корхоналарнинг ички йўлларидан шимол сари йўл олди. Қашқадарёнинг қўриқ ерларидаги хўжаликлар ҳам пахта теримига киришди. Иваново тўқимачилик комбинати билан меланж комбинатига маҳсулотлар юборилди.

Республика пахта саноати министрлигида маълум қилишларича, пахта толасининг сифати ўтган йилдагидан яхшиланганлиги дастлабки ойлардаёқ кўриниб турибди. Шу беш йилликда соҳани техника жиҳатидан қайта қуроллантира боришнинг таъсири намоён бўлмоқда. Ўтган ёз республиканинг пахта заводларида юзлаб янги машина-ускуналар ўрнатилди, реконструкциялаш соҳасида, прогрессив технологияни ўзлаштириш соҳасида каттагина ишлар қилинди.

(ЎзТАГ).

УРУШ ВЕТЕРАНЛАРИ СОВЕТ КОМИТЕТИДА

Милитаристик Япония устидан қозонилган Ғалабанинг 30 йиллиги ва иккинчи жаҳон уруши тугаганлиги муносабати билан уруш ветеранлари Совет комитети номига кўплаб хатлар келди. Жангларнинг собиқ қатнашчилари, шу жумладан Хитойни озод қилиш учун олиб борилган жангларнинг иштирокчилари, шунингдек ҳалок бўлган жангчиларнинг қариндош-уруғлари ва яқин кишилари ўтган урушда ХХР территориясида ҳалок бўлган совет гражданларининг қабрларига комитет ва бошқа совет ташкилотларининг вакиллари гулчамбарлар қўйишларини қатъий суръатда сўрадилар.

Умумий душманга қарши курашда Хитой тупроғида ҳалок бўлган совет жангчиларининг ёдгорликлари ёнига гулчамбарлар қўйиш учун шарқи-шимолий Хитойни япон босқинчиларидан озод қилиш қатнашчилари делегациясини ХХРга юбориш тўғрисида уруш ветеранлари Совет комитетининг истаги Хитойнинг тегишли ташкилотларига билдирилган эди. Шарқи-шимолий Хитой вилоятлари билан чегарадош бўлган Совет Иттифоқи ўлка ва областлари меҳнаткашлар депутатларининг Советлари Хитой маъмурлари розилик билдирган тақдирда ХХР вакиллари билан биргаликда совет жангчиларининг ёдгорликлари ёнига гулчамбар қўйишни истаётганликлари ҳам айни маҳалда айтилган эди.

29 август куни ХХР Ташқи ишлар министрлиги орқали Хитой маъмурларининг жавоби олинди. Бу жавоб хатида Хитой ерида дафн қилинган совет жангчиларининг қабрларига гулчамбарлар қўйиш имкониятини бериш тўғрисидаги илтимос қўпол равишда рад этилганлиги билдирилган.

Хитой маъмурлари ўзларининг бу хатти ҳаракати билан ўз интернационал бурчини бажара туриб, Хитой территориясини япон босқинчиларидан озод қилиш учун олиб борилган курашда жонларини фидо қилган совет кишиларининг хотирасига нисбатан яна бир бор ҳурматсизлик кўрсатдилар.

(ТАСС).

СОВЕТ — АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ

Томонлар ўртасида келишиб олинганига мувофиқ, СССР ва АҚШ делегациялари тинч мақсадларда ер остида ядро портлатишларига тааллуқли масалалар юзасидан музокараларни 5 сентябрь куни Москвада бошлаб юбордилар. Музокараларда СССР делегациясига СССРда атом энергиясидан фойдаланиш давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. Д. Морохов. АҚШ делегациясига эса АҚШнинг СССРдаги элчиси Уолтер Ж. Стессел бошчилик қилмоқда. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

«Правда» нашриётининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган Умумяпония матбаачилар ва нашриёт ходимлари касаба союзлари федерациясининг делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Япония полиграфчилари илмий-техника жамиятининг раиси Сукато Масуо ва федерация секретари Иосинобу Оой делегацияга бошчилик қилмоқдалар.

Меҳмонлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг фаолияти билан танишдилар.

Делегация Самарқандга жўнаб кетди.

* * *

5 сентябрда министр, ер ислоҳоти миллий институти президентининг ўринбосари Даниэл Солано Пиньер бошчилигида Куба қишлоқ хўжалик делегацияси Тошкентга келди. Меҳмонлар СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

Делегация Ўзбекистондаги колхоз ва совхозларнинг фаолияти билан танишади, шоликорлик, сабзавотчилик, боғдорчилик ва узумчилик, шунингдек даштлардаги яйловларни ўзлаштириш проблемалари билан шуғулланувчи илмий-тадқиқот институтларида бўлади. (ЎзТАГ).

ГФР ПРЕЗИДЕНТИ В. ШЕЕЛНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан, Германия Федератив Республикасининг федерал Президенти В. Шеель ҳамда Шеель хоним шу йил 10 ноябрдан 16 ноябргача расмий визит билан Совет Иттифоқида бўладилар.

Дўстлигимиз мустаҳкамланаверади

4 сентябрь куни Совет—Корея дўстлиги жамиятининг коллектив аъзоси бўлган Н. А. Семашко номли Москва химия-фармацевтика заводида КХДР озод этилганлигининг 27 йиллигига бағишланган митинг бўлиб ўтди. Корея — Совет дўстлиги жамиятининг делегацияси ва КХДРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Пак Си Гвон бошчилигидаги КХДРнинг СССРдаги элчихонаси ходимлари завод коллективи ҳузурига меҳмон бўлиб келдилар.

Корейс халқи, деб таъкидлади ўз нутқида Пак Си Гвон, совет халқи билан дўстлик ва жипсликни қадрлайди. Корейс меҳнаткашлари совет халқи ўзларига кўрсатган ёрдам ва мададни ҳеч қачон эсдан чиқармайдилар. У СССР билан КХДР ўртасидаги, совет халқи билан корейс халқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари асосида бундан буён ҳам ривожланаверади, деб ишонч билдирди.

(ТАСС мухбири).

СОВЕТ ПАРТИЯ—ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ХАНОЙДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ХАНОЙ, 5 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев бошчилигидаги Совет партия — ҳукумат делегацияси бугун бу ердан жўнаб кетди. Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети, Вьетнам Демократик Республикаси Миллат мажлиси ва ҳукуматининг таклифига биноан делегация Вьетнам Демократик Республикаси ташкил топган куннинг 30 йиллиги байрамида ва Хо Ши Мин мақбарасини тантанали очиш маросимида қатнашди.

Ханой аэропортида Вьетнам Халқ армияси жангчиларининг фахрий қоровули саф тортди.

Совет делегациясини Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВДР Бош министри Фам Ван Донг, ВМП Марказий Комитетининг секретари Суан Тхюи, ВМП Марказий Комитетининг аъзоси Во Тхук Донг, Ханой шаҳри маъмурий комитетининг раиси Чан Зуй Хинг ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолишди.

Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг Вьетнам Демократик Республикасидаги элчиси, партия-ҳукумат делегациясининг аъзоси Б. Н. Чаплин ва Вьетнам Демократик Республикасидаги бошқа бир қанча дипломатик ваколатхоналар бошлиқлари ҳам бор эди.

ВДР пойтахти меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари ҳам Советлар мамлакатидан келган меҳмонлар билан самимий хайрлашди.

Андижон сув омбори бунёдкорлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун 25 зарбдор декада ўтказмоқдалар. Зарбдор меҳнат вахтаси ўз самарасини бермоқда. Сув омбори тўғонига 1 миллион куб метр бетон муддатидан анча илгари қўйилди. Суратда: (ўнгдан) бетончилар бригадаси бошлиғи Сергей Гуньков ва бригада аъзолари — Қодир Матаев, Валентина Мукшина, Виталий Осипов ва Мадамин Қўчқоров.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

СЪЕЗД ОЛДИ МУСОБАҚАСИНИ АВЖ ОЛДИРАМИЗ

ЗАФАР ҚУЧДИК

КПСС XXV съезди шарафига бошланган умумхалк мусобақаси авж олган шу кунларда ажойиб зафар қучдик. Беш йиллик топшириқни муддатидан илгари адо этдик. Пландаги 100 миллион 290 минг ўрнига 100 миллион 310 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Областдаги кўпгина шинам посёлкалар, қулай уй-жойлар, мактаб ва ўқув юртлари, шифохоналар, боғча-ясли, маданий-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари трестимиз меҳнат аҳли қўли билан бунёд этилди. Жами 35 минг 469 ўринли мактаб ўрнига 38312 ўқувчига мўлжалланган мактаб бинолари қурилди. 10,5 минг нафар кичкинтойлар учун янги боғча-яслилар бунёд этилди. 85 минг 225 квадрат метр ҳажмида уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди.

Шуни мамнуният билан қайд этиш керакки, эндиликда инженер ва техник ходимларимиз лойиҳачи ташкилотлар билан қатъий ҳамкорликда иш олиб боряпти. Улар ҳар бир объектни қуришда маҳаллий шароит ва иқлим талабларини ҳисобга олган ҳолда иш кўрмоқдалар, аҳоли дидини диққат марказида тутмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг партиямиз XXV съезди шарафига меҳнаткашлар ўртасида социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги қарори трестимиз коллективи томонидан ғоят баланд руҳ билан кутиб олинди. Бу илҳомбахш сиёсий ҳужжат эълон қилинган куннинг эртасигаёқ ўз имкониятларимизни кўриб чиқиб, беш йиллик планга қўшимча яна 10 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга аҳд қилдик. Съезд олди мусобақасини авж олдириб, олинган мажбуриятларни бажаришда Риштон, Олтиариқ, Ленинград, Қува ва Бағдод район қурилиш ташкилотлари коллективлари пешқадамлик қилмоқдалар

«Марра эгалланди, бироқ бу ҳали чегара эмас. Ишимизнинг суръати ва сифати кун сайин ошаверади. Съездга муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятларимизни сўзсиз бажарамиз!» Қурувчиларимиз дилидаги гаплар ана шундай.

Э. ЙЎЛДОШЕВ,
Фарғона «Облколхозстрой» трести бошқарувчиси.

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

«Совет Ўзбекистони» газета редакцияси кеча 47 та хат, 2 та фотосурат олди. Газетхонлар шу куннинг энг муҳим мавзуларида қалам тебратишади.

ТАМАРАНИНГ ХИРМОНЛАРИ

Комбайнчи Убай Султонов бу тонг ҳам ишни барвақт бошлади. Чунки эрта бошланган иш унумли бўлади. Кунлар эса шоширяпти. Пишиб етилган олтин сўталарни тезроқ ва бир донни ҳам нобуд қилмай йиғиштириб олиш зарур.

Машина пўлат ўроғи билан бўлиқ пояларни қарсиллатиб ўраяпти. Бир прицеп кетидан иккинчиси тўлиб турибди.

— Ҳосил чўғи чакки эмас, — юзларида қувонч балқиб уқтиради агроном Анвар Тўлаганов тракторчиларга бошчилик қилаётган ёрдамчи механик Убай Ибодовга. У «тўғри» дегандай бош тебратади. Уларнинг сўзларини комбайн овози босиб кетади.

Икки кун ичида 8 гектар майдоннинг ҳосили йиғиб олинди. Дастлабки ҳисоб-китоблар гектар бошига 120 центнердан дон тушаётганини кўрсатмоқда.

Бу рақам ҳаммадан ҳам Тамара Шоғиёсовани қувонтирмоқда. Нега десангиз, баҳорда у бригада аъзолари номидан ҳар гектар ердан камида 110 центнердан «қаҳрабо дон» топширамиз деб сўз берган, шу колхоздаги Каримахон Абдуллаева бошлиқ бригадани социалистик мусобақага чақирган.

Тамара мўл ва арзон ҳосил етиштириш учун машҳур маккажўхорикор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Лининг илғор тажриба мактабида ўқиб келди. Район комсомол комитети ташкил қилган семинарларда қатнашди. Ёш маккажўхорикорлар республика слётида Ўлмасхон Ёрова, Кимёхон Юсупова сингари донгдор маккажўхорикорлар билан қўл олишди.

Бригаданинг дала шийпонига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И Брежневнинг ёш маккажўхорикорлар кенгашига йўллаган табрик хати қўйилган. Ундаги: «Сизларнинг навқирон қўлларингиз билан етиштирилган маккажўхори дони дон етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резерви бўлиб қолиши мумкин» сўзлари Тамара ва унинг дўстларини ҳамиша янги зафарларга руҳлантирмоқда.

Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхозининг Т. Шоғиёсова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бу йил 20 гектар майдонда дон, 25 гектар майдонда силос учун маккажўхори етиштирди.

Собир Шоакбаров, Адҳам Қўчқоров, Зуҳра Камолова сингари сувчилар бу йилги сув танқислиги шароитида ажойиб жасорат кўрсатишди. Экин беш марта культивация қилинди, 3 марта озиқлантирилди, 6 марта суғорилди. Мана, энди фидокорона меҳнат самараси йиғиштириб олинмоқда.

Прицепчилардан Қўчқор Маърупов, Худойберган Тўлабоев, Йўлдош Юсупов, шофёрлардан Рўзимат Кенжаев, Абдулхай Махсумовларнинг қўллари-қўлларига тегмайди.

Ҳар куни улар пунктга 10-12 марта қатнамоқдалар. Мўл ва арзон ҳосил етиштирган, жонажон партиямизнинг навбатдаги XXV съезди шарафига мусобақани авж олдирган ёш коммунист Тамара Шоғиёсова бошлиқ бригада хирмонлари бугун бутун колхоз аҳлини қувонтирмоқда.

М. ҚЎШОҚОВ.

ВЕТЕРАНЛАР МЕҲНАТ ВАХТАСИ

МАРҒИЛОН. («Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбиридан телефон орқали). Бу ерда бўлиб ўтган меҳнат ветеранларининг область слётида Фарғона область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири М. Маъруповнинг КПСС XXV съездини муносиб кутиб олишда ветеранларнинг иштироки тўғрисидаги доклади тингланди

Сўзга чиққан нотиқлар бахтли ҳаёт, жўшқин меҳнат қилиш учун қулай шароит яратиб берган Коммунистик партия, Совет давлатига миннатдорчилик сўзларини изҳор қилдилар. Улар пахта йиғим-теримида қатнашаётган ўғил-қизларига яқиндан ёрдам бериш, йиллик ва умуман тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришни таъминлашда актив қатнашишга қарор қилдилар

Ў. АЛИЕВ.

ЯНА 10 ЦЕНТНЕРДАН

Қоракўл районидаги «Москва» колхозининг Замонбобо массивида янги ўзлаштирилган майдонларда деҳқончилик қилаётган Исмоил Жумаев бошлиқ бригадаси пахтакорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Ҳар гектар майдондан 20 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Кўп минг килограммчилар ҳаракатига қўшилган Б. Жумаева, М. Ярашева каби чеварлар ҳаммадан кўп пахта териб, бригада хирмонига барака киритдилар.

Бригада азаматлари ҳар гектар ердан яна 10 центнердан пахта йиғиштириб олишга аҳд қилишди.

Қ. ҲОШИМОВ.

• • •

Шунингдек, хоразмлик Қ. Иброҳимов, қашқадарёлик Б. Жабборов, М. Муҳаммадиев, андижонлик М. Утанов, Н. Иноков, М. Абдуллаев, наманганлик Қ. Тўраев, Б Маҳмудов Р. Қурбонов, А. Қорабоев, Н. Абдуллаев, Қ. Отабоев, О. Мусаев, тошкентлик М. Ҳасанова, А. Кряквина, Қ. Қўзиев, фарғоналик С. Саҳобов, Қ. Умаррасулов, бухоролик Р. Неъматов, қорақалпоғистонлик М. Муҳанов, У. Холмашев, самарқандлик Х. Қўчқоров, Б. Шамсиев, С. Хўжаев, сурхондарёлик Ҳ. Содиқов, М. Каримов, Й. Жумаев, С. Эшмирзаев ўртоқлар ҳам ўзлари яшаб ва ишлаб турган жойларидан хушхабарлар йўллашган.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

АКТИВЛИК ВА ТАЛАБЧАНЛИК РУҲИДА

Цех партия ташкилоти ҳисобот-сайлов йиғилиши бўладиган кун коммунистларга анча аввал маълум эди. Олдин йиғилишни ўтказишга тайёргарлик ва ўтказишнинг аниқ, пухта плани ишлаб чиқилди. Партия ташкилоти ҳисобидаги коммунистларнинг кўпчилик қисми ана шу тадбирларни бажаришга жалб қилинди. Улар цех партия ташкилотининг бир йиллик фаолиятини, хўжаликка раҳбарлик, ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар, социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан мусобақани ташкил этиш, унинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини ошириш борасида тўплаган бой тажрибаларни ўрганиб ва умумлаштириб чиқдилар. Бир неча коммунист ҳисобот докладини тайёрлашда актив қатнашди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишига цех партия ташкилотидаги коммунистларнинг ҳаммаси тўла иштирок қилди. Колхоз партия комитети ҳамда қўшни цех партия ташкилотларидан вакиллар ҳам қатнашди. Йиғилишда ҳисобот доклади қилган ферма партия ташкилотининг секретари Юсуф Тошпўлатов партия ташкилотининг хўжаликка раҳбарлик, партиявий-ташкилий ҳамда оммавий сиёсий ишлар юзасидан бир йиллик фаолияти ҳақида батафсил гапирди. Партия ташкилотининг жанговарлигини, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги активлиги ва масъулиятини ошириш, тўққизинчи беш йиллик ва шунингдек якунловчи йил план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақага раҳбарлик аҳволини чуқур таҳлил қилди.

Ургут районидаги Карл Маркс номли колхоз чорвачилиги ривожланган хўжаликлардан. Ферма коммунистлари моллар бош сонини ошириш, гўшт ва сут етиштиришни кўпайтириш учун барча имкониятлардан унумли фойдаланмоқдалар. Бу ерда коммунистларнинг таклифи ва актив иштироки билан янги ферма бинолари қурилди, сенаж ва силос траншеялари барпо қилинди, ем ва озуқа сақланадиган омборлар ишга туширилди. Фермада деярли барча оғир қўл меҳнати механизациялаштирилган. Булар эса ўз навбатида гўшт ва сут етиштиришни кўпайтириш ва маҳсулот таннархини пасайтириш имконини бермоқда. Хўжалик бўйича ҳар бош сигир ҳисобига сут етиштириш 1971 йилдаги 1100 килограммдан белгиловчи йилда 1580 килограммга етди. Бу йилги мажбурият эса 2 минг килограмм. Ўтган саккиз ой мобайнида ҳар бош соғин сигирдан қарийб 1400 килограммдан сут соғиб олинди.

Ферма коммунистлари чорвадорларнинг якунловчи йилда 4700 центнер сут, 1190 центнер гўшт ва 85 минг дона тухум етиштириш учун олиб бораётган курашига етакчилик қилмоқдалар. КПСС XXV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа яхши натижалар бермоқда. Ферма тўққизинчи беш йиллик бўйича сут етиштириш планини 20 июнда бажарди. Коммунист Ҳафиза Аҳмедова ҳар бош сигирдан 2 минг килограммдан сут соғиб олди. М. Умарова, З. Тариқбоева, Т. Эшмуродова, З. Усмоновалар ҳам меҳнатда ибрат кўрсатмоқдалар.

Чорва қишловига пухта тайёргарлик кўриш, мўл-кўл озуқа жамғариш, фермада ишлаётганларнинг унумли меҳнат қилиши ва яхши хордиқ чиқариши учун барча шарт-шароитларни яратиш ҳисобот-сайлов йиғилишининг диққат марказида бўлди. Ҳисобот доклади юзасидан музокарада сўзга чиққан коммунистлар цех партия ташкилоти фаолиятини чуқур таҳлил қилдилар. Ишдаги ютуқлар билан бирга рўй берган камчиликларни кўрсатиб, уни тугатиш юзасидан фикр ва мулоҳазалар билдирдилар, ўз таклифларини айтдилар.

Коммунистларнинг сўзларида ташкилий, сиёсий-тарбиявий ишлар айниқса яхши олиб борилгани алоҳида таъкидлаб ўтилди. Цех партия ташкилотида ҳисобот даврида 12 марта партия йиғилиши ўтказилган. Уларда чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, коммунистларнинг активлигини ва ғоявийлигини ошириш, комсомол ва касаба союз ташкилотларига раҳбарликни кучайтириш каби актуал масалалар муҳокама қилинди. Партия топшириғининг бажарилиши юзасидан йиғилишларда коммунистларнинг ҳисоботлари муҳокама қилинди. Ҳисобот даврида уч киши КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинганлиги цех партия ташкилоти обрўси ва жанговарлиги ўсиб бораётганлигининг яққол далилидир.

Коммунист, ферма зоотехниги С. Ёқубов чорва моллари учун озуқа жамғариш ишида партия аъзоларининг авангардлик ролини янада ошириш ҳақида алоҳида тўхталди. Бу йил ферма қошидаги 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 80 центнердан маккажўхори дони ва 600 центнердан кўкпоя йиғиб олинмоқда. 2500 тонна сенаж, 2200 тонна силос бостирилади, 4000 тонна дағал хашак жамғарилади. Ўрим-йиғим ҳозир жадал давом этмоқда. Коммунистлар мусобақада авангардлик қилаётирлар.

Сут товар фермаси мудири М. Бобоалиев, молбоқар Э. Туробов цех партия ташкилотидан маҳсулот етиштиришни кўпайтириш резервларидан тўла фойдаланиш, чорва ходимларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга диққат-эътиборни кучайтиришни талаб қилдилар. Қўл меҳнати механизациялашган ферма биноларида баъзан электр энергияси бўлмай қоляпти, бу эса ўз навбатида механизмларнинг бекор туриб қолишига сабаб бўлмоқда. Колхоз партия комитети бу соҳада фермага ёрдам бериши зарур.

— Ўтган галги ҳисобот-сайлов йиғилишида кўп коммунистлар сутнинг сифати ҳақида ташвишланиб гапирган эдилар. Аммо, уларнинг танқидий фикр ва мулоҳазалари, таклифлари тўла амалга ошмай қолди. Сут сифати ҳамон пастлигича қолмоқда. Ёғлилик даражаси паст. Иқтисодий фойда камайиб боряпти. Партия ташкилоти қарор ва ижро бирлигини таъминлаши, коммунистларнинг таклифлари тўла жорий қилинишига эришиши зарур, — деди музокарада сўзга чиққан коммунист Р Собирова. Ҳисобот-сайлов йиғилишида цех партия ташкилоти ҳисобидаги коммунистларнинг кўпчилиги сўзга чиқди Улар партия ташкилотининг ҳисобот давридаги фаолиятини маъқуллаш билан бирга, ишдаги камчиликларни тугатиш тадбирларини белгилашни талаб қилдилар. Коммунист Юсуф Тошпўлатов яна цех партия ташкилоти секретари қилиб сайланди. Ҳисобот-сайлов йиғилиши коммунистлар билдирган таклифлар ва фикр-мулоҳазаларни умумлаштириб, уларни жорий этиш юзасидан қарор қабул қилди.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕК ТЕАТРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

КИЕВ, 5 сентябрь. (ТАСС мухбири). Алишер Навоий номли давлат академик опера ва балет театрининг артистлари Киевда берган гастролларини қардош Украинага ижодий рапорт деб атадилар. Ўзбекистондан келган меҳмонлар бир ой мобайнида украиналик томошабинларга ўз репертуарларидан 14 та энг яхши томошани кўрсатдилар.

Тошкентликларнинг афишаларида А. Бородин, П. Чайковский, Ж. Верди, С. Прокофьев, Р. Шчедриннинг опера ва балетлари бор эди. 4 сентябрда Ўзбекистондан келган театр томошабинларни композитор М. Ашрафийнинг «Севги ва қилич» балетига таклиф қилди.

Зўр муваффақият билан ўтган спектаклда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий ҳозир бўлди.

БУХОРО КИНОФИКАТОРЛАРИ — МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Бухоро область ижроия комитетининг кинолаштириш бошқармаси билан кинофильмлар прокати область конторасы Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг иккинчи квартал якунлари бўйича биринчи ўринни эгаллади.

Бухоро шаҳар ва область кинофикаторлари бадиий, илмий-оммабоп, хроникал-ҳужжатли фильмларни пропаганда қилиш соҳасида катта тажриба орттирдилар. Кинотеатрларда, ишчилар клубларида, колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларида фильмларни тематик кўрсатиш, фестиваллар, декадалар ўтказиш анъана тусини олди.

Адабиёт ва санъат, соғлиқни сақлаш, ҳаракат хавфсизлиги, «Бўлғуси жангчи» халқ университетлари томошабинларга ғоят манзур бўлмоқда.

Кинофикаторлар ёш томошабинларга алоҳида эътибор бермоқдалар. (ЎзТАГ).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1975 йил 29 августдаги Фармонига кўра Ўзбекистон ССРда яшаб ўн ва ундан кўп бола туққан ва тарбиялаган кўп болали 811 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилиб, «Қаҳрамон она» ордени билан СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиғи топширилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕК СОВЕТ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ–ДАВР КЎЗГУСИ

МАЪНАВИЙ ХАЗИНА

Етук социалистик жамият қурган совет халқининг буюк ғалабаларидан бири — мамлакатимизда кўп миллатли социалистик маданиятнинг гуллаб-яшнаганлигидир. СССР халқларининг мазмунан социалистик ва шаклан миллий маданияти равнақининг ёрқин тимсоли — социалистик миллатлар тарихида биринчи марта системалаштирилган универсал энциклопедиялар, жумладан, Ўзбек Совет Энциклопедиясининг нашр этилишидир.

Энциклопедия ўз даврининг кўзгуси бўлиб, унда илм-фан, моддий ва маънавий маданиятнинг барча ютуқлари, ижтимоий ҳаётнинг турли-туман ҳодисалари, инсон ақл-заковатининг энг яхши намуналари ўз аксини топади. Энциклопедиянинг умри боқий бўлиб, у кўп йиллар давомида бир қанча авлодларга қимматли қўлланма, ажойиб маълумотнома, бой маънавий хазина бўлиб хизмат қилади.

Совет Энциклопедиясининг вужудга келиш тарихи партиямиз ва Совет давлатимизнинг асосчиси Ленин номи билан боғлиқ. Революциядан илгариёқ Владимир Ильич энциклопедия адабиётларига катта аҳамият берди. У энциклопедияларда илмий билимларни пропаганда қилиш, оммани маърифатли этиш ва илғор ғояларни тарқатишнинг муҳим воситасини кўрди. Ўз даври учун машҳур бўлган Рус Гранатлар энциклопедик луғати учун В. И. Ленин ёзиб берган «Карл Маркс» мақоласи энциклопедик мақоланинг бебаҳо намунасидир (мақола цензура шартларига кўра қисқартириб босилган). Унда дунёни революцион тарзда ўзгартириш ҳақидаги ғоялар ва қоидаларнинг яхлит системаси — марксизмнинг классик баёни берилган.

Шу нарса диққатга сазоворки, Октябрь революциясидан кейинги дастлабки йиллардаёқ В. И. Ленин революциянинг оламшумул ғалабаларини акс эттирувчи, ўқувчиларга марксистик назария билан бойитилган инсоният билимларининг бутун ҳазинасини етказиб берувчи янги, халқ энциклопедиясини яратиш вазифасини илгари сурди.

Ленин ғоялари асосида 1925 йил 15 февралда СССР МИК Президиуми Катта Совет Энциклопедиясини чиқариш ҳақида қарор қабул қилди. «Советская энциклопедия» нашриёти ташкил этилиб, у энциклопедик адабиёт чиқаришнинг илмий ва методик маркази бўлиб қолди.

Эндиликда орадан ярим аср ўтгач, мамлакатимизда умумий тиражи 50 миллион нусхани ташкил этган 450 томдан ортиқ универсал ва соҳа энциклопедиялари нашр этилди.

Совет энциклопедияси социализм ғалаба қилган биринчи давлатнинг энциклопедиясидир. У ўтмиш комусчиларининг илғор анъаналарини давом эттириб чуқур илмий ва партиявийликка асосланади, ижтимоий ҳаётдаги ҳодиса ва жараёнларни ишчилар синфи дунёқараши нуқтаи назаридан акс эттиради, инсон билимлари барча соҳалари тараққиётининг, моддий ва маънавий маданият ютуқларининг кенг манзарасини ифода этади. Совет энциклопедияси Октябрь революциясидан кейин, унинг таъсирида жаҳонда юз берган улкан ўзгаришларни акс эттиради.

Мамлакатимиз комусчилиги тарихида КПСС Марказий Комитетининг Катта Совет Энциклопедиясининг учинчи нашрини чиқариш тўғрисидаги 1967 йил қарори муҳим дастур бўлди. Бу қарорда энциклопедиянинг илмий ва илмий-сиёсий программаси кўрсатиб берилган. 30 томдан иборат бўлган энциклопедия қарийб 100 минг мақолани ўз ичига олади. Ҳозирги кунга қадар унинг 20 томи босмадан чиқди.

60-йилларнинг бошларидан барча иттифоқдош республикаларда миллий энциклопедиялар нашр этишга киришилди. Бу ленинча миллий сиёсатнинг улкан ютуқлари туфайли мумкин бўлди. Биринчи бўлиб, 1959—1965 йилларда Украин Совет Энциклопедияси нашр этилди. Белорус Совет Энциклопедиясини чиқариш тугалланмоқда. Латвия ССРнинг Кичик Энциклопедияси, Литва Кичик Энциклопедияси китобхонлар қўлига бориб тегди: универсал Эстон Совет Энциклопедияси чиқарилмоқда. Қозоқ ва Молдавия Энциклопедияларининг навбатдаги томлари бирин-кетин нашр этилмоқда. Арман, тожик ва туркман энциклопедияларининг биринчи томлари босмадан чиқди.

Катта Совет Энциклопедияси ва бошқа энциклопедик нашрларнинг тажрибасига суянган ҳолда Ўзбекистонда ҳам тарихда биринчи марта ўзбек комусини яратишга киришилди Республикамиз Фанлар академияси Ўзбекистон Совет Энциклопедиясини яратиш мақсадида бир неча йил давомида тайёргарлик ишларини олиб борди. Бу олижаноб иш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан қизғин маъқулланиб, ўзбек тилида универсал энциклопедия чиқариш ҳақида махсус қарор қабул қилинди. Қарорга мувофиқ, Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси ҳамда Бош таҳрир ҳайъати тузилди. Ҳозир Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакциясида 14 соҳа илмий редакциялари, бадиий безак ва картография редакцияси, ишлаб чиқариш бўлими ва фотолаборатория бор. Уларда 130 дан ортиқ ходим ишламоқда.

Энциклопедия материалларини юксак ғоявий ва илмий савияда тайёрлаш мақсадида жамоатчилик асосида турли фан соҳаларидан 200 дан ортиқ олим ва мутахассисни бирлаштирган 22 илмий секция ишлаб турибди.

Ўзбек комусининг 14 жилдида фаннинг 50 дан ортиқ соҳасидан ҳаммаси бўлиб 60 минг мақола берилади Ҳар бир томнинг ўртача ҳажми 100 нашр листни ташкил этади. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети матбуот, полиграфия ва китоб савдоси Давлат комитетининг конкрет раҳбарлиги, энциклопедия Бош редакцияси коллективининг куч-ғайрати ва кенг жамоатчиликнинг мадади билан ҳозирга қадар Ўзбек Совет Энциклопедиясининг 5 томи босмадан чиқди ЎзСЭни тайёрлаш ва бу томларини чиқаришда унинг биринчи бош муҳаррири марҳум И. М. Мўминовнинг хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Бу олти томнинг ҳар бирида 3500-4000 тагача мақола берилган ЎзСЭда ижтимоий фанларга 55 процент, табиий-илмий фанларга 45 процент ўрин ажратилган. Бевосита Ўзбекистон ССРга оид мақолалар тахминан 30 процентдан ортиқни ташкил этади. Чиқарилган томлар юксак полиграфик ижроси ва бадиий безаклари билан ажралиб туради. ЎзСЭ типографик ижроси учун Бутуниттифоқ конкурсида дипломлар билан тақдирланган. Ҳозирги вақтда ЎзСЭнинг 7-томи терилмоқда 8-том ишлаб чиқаришга топшириш учун тайёрлаб қўйилди. 9-10 томлар устида қизғин иш олиб борилмоқда.

Ўзбек Совет Энциклопедияси ўзининг мундарижа ва мазмуни, мақолаларнинг илмий-ғоявий жиҳатдан пухта, аниқ ва лўндалиги, илм-фаннинг энг сўнгги маълумотларига таяниши, безакларга бойлиги ва кўркам нашр техникаси билан бошқа нашрлардан фарқ қилади.

Ўзбек Совет Энциклопедияси халқимизнинг Коммунистик партия раҳбарлигида Совет ҳокимияти йилларида эришган етуклигининг, камолотининг тимсоли бўлиб, унда халқимизнинг узоқ асрлик тарихи, бой маданий, илмий мероси, инсоният маданиятига қўшган ҳиссаси, машҳур олимлари мутафаккир ва шоирлари, халқ ҳунармандлари, қўли гул усталарининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида, айниқса мамлакатимизнинг социалистик қурилиш йилларида халқ хўжалиги, фан ва маданиятнинг барча соҳаларида эришган улкан ютуқлари ўз аксини топади. Ўзбек комуси саҳифаларида республиканинг табиий бойликлари, географияси, шаҳар ва қишлоқлари, ҳайвонот дунёси, санъат ва меъморчилик обидалари, қисқаси, юртимизнинг бой моддий ва маънавий маданияти ҳақида ихчам ва аниқ маълумотлар берилади.

ЎзСЭда ўзбек халқининг СССРда ривожланган социалистик жамият яратиш ишига қўшган муносиб ҳиссасини объектив кўрсатишга алоҳида эътибор берилмоқда. ЎзСЭ саҳифаларида Ўзбекистон ССР ССР Иттифоқининг таркибий қисми сифатида олиб қаралиб, унинг ютуқлари СССРдаги қардош халқларнинг ютуқлари билан узвий алоқада кўрсатилмоқда. ЎзСЭда интернационализм, СССР халқлари дўстлиги ғоялари ўз аксини топади.

Ўзбек Совет Энциклопедиясининг яна бир фазилатини таъкидлаб ўтиш ўринли. Меҳнат кишисининг қадр-қиммати ниҳоятда баланд кўтарилган мамлакатимизда биринчи марта ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари — машҳур ишчи ва пахтакорлар, пиллакорлар, чорвадор ва соҳибкорлар, сут соғувчиларнинг биографиялари киритилган. Тўққизинчи беш йиллик совет кишиларининг оммавий меҳнат қаҳрамонликлари билан нишонланмоқда. Улардан минглаб кишилар юксак давлат мукофотларига сазовор бўлдилар, халқнинг ҳурмат ва эътиборини қозондилар. Шубҳасиз, бу янги меҳнат қаҳрамонларининг номи ҳам энциклопедия саҳифаларидан муносиб ўрин олади.

Бундан ташқари ўқувчи комус саҳифаларидан иттифоқдош республикалар ва социалистик мамлакатлар ҳаётига доир, хорижий давлатлар, халқлар, уларнинг ижтимоий-иқтисодий ва маданий турмуш даражасига оид ихчам маълумотлар ҳам топа олади.

Энциклопедия яратиш жуда мураккаб ва масъулиятли иш бўлиб, у кенг жамоатчиликнинг зўр меҳнати ва куч-ғайрати билан юзага келади. «Шундай асарлар борки, — деб ёзган эди бундан икки аср муқаддам француз философи ва энциклопедисти Дени Дидро машҳур француз Энциклопедиясида, — уларни таҳрир қилиш учун бир одамдан кутиш мумкин бўлганидан кўра кўпроқ билим талаб этилади. Айниқса, Энциклопедия шу хил асарлар жумласидандир». Ўзбек Совет Энциклопедияси ҳам иттифоқимиздаги ва республикамиздаги юзлаб йирик олимлар, санъат ва маданият ходимлари, жамоат, партия ва давлат арбоблари коллектив меҳнатининг маҳсулидир Уларнинг ёрдами туфайли бўлғуси нашрларнинг қалқаси бўлган сўзлик (мақолалар рўйхати)ни кенг муҳокама қилиш, муҳим мақолаларни тайёрлаш жараёнида синчиклаб кўриб чиқиш, берилаётган маълумотларнинг иложи борича аниқ бўлишига эришиш, библиография, картография ва иллюстрация материалларини яхшилашга имкон туғилади. ЎзСЭнинг ҳар бир томини тайёрлашда ўрта ҳисобда 800 га яқин муаллиф, жумладан, СССР ва ЎзССР Фанлар академияларининг 100 дан ортиқ ҳақиқий ва мухбир аъзолари, бир неча юз фан докторлари ва фан кандидатлари қатнашмоқда.

ЎзСЭдаги кўпчилик мақолаларга зарур адабиётлар рўйхати илова қилинади, бу эса ўқувчиларнинг муайян масала бўйича ўз билимларини чуқурлаштиришларига имкон туғдиради Ўзбек Совет Энциклопедияси барча меҳнаткашлар учун, турли соҳа кишилари учун муҳим дастуруламал, уларга керакли маълумотлар берувчи энг зарурий қурол бўлиб хизмат қилади.

М. БАРАТОВ.
Ўзбек Совет Энциклопедиясининг Бош редактори, фалсафа фанлари доктори, профессор.

СИФАТЛИ ПАХТА ТОПШИРАМИЗ

Ўтаётган ҳар бир кун, ҳар бир дақиқа бизни қутлуғ воқеа Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXV съезди очиладиган кунга яқинлаштирмоқда. Республикамизнинг барча меҳнаткашлари бу съездга арзигулик совға билан бориш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Районимизда эса она-Ватанга ҳар қачонгидан кўпроқ, сифатлироқ хом ашё етказиб бериш учун бошланган кураш қизғин давом этмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Республика Министрлар Советининг барча колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, мутахассисларга мурожаати пахтакор ва соҳибкорлар, пиллакор-у чорвадорлар кучига куч, ғайратига ғайрат қўшди. Райондаги ёғ-пишлоқ, пахта тозалаш заводларининг коллективлари беш йиллик планни муддатидан илгари бажариб қўйдилар. Давлатга пилла, қоракўл тери, тухум, мева топшириш йиллик планлари муваффақиятли уддаланди.

Район хўжаликларининг асосий ва сердаромад тармоғи пахтачиликдир. Азамат пахтакорларимиз КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми ҳамда партия XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга оширмоқдалар. 1964 йилда район бўйича 12 минг 273 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 24,2 центнердан пахта олиниб, давлатга 29753 тонна «оқ олтин» топширилган бўлса, ўтган йили 13792 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37,1 центнердан, жами 51 минг 145 тонна пахта йиғиб-териб олинди. Ўн йил ичида пахта ҳосилдорлиги район бўйича 12,9 центнерга ошган бўлса, «Октябрь» колхозида 15,5, «Иттифоқ» колхозида 15,3, «Победа» колхозида 14,5 центнер ошди. Шунга мувофиқ равишда колхозларнинг даромадлари ҳам ортди. 1964 йилда район хўжаликлари

Меҳнаткашлар депутатлари Нарпай район Совети ижроия комитетининг раиси Э. РАВШАНОВ ҳикоя қилади

пахтачиликдан 9 миллион сўм даромад олган бўлса, ўтган йили бу соҳадан олинган даромад салкам 28 миллион сўмга етди.

Районимиз пахтакорлари СССР Министрлар Советининг давлатга пландан ташқари сотиладиган пахта учун устама ҳақ тўлаш ҳақидаги қарорини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Бу қарорнинг аҳамиятини ҳар бир колхозчининг онгига етказишга ҳаракат қилдик. Давлатга 55 минг тонна пахта топшириб, социалистик мажбуриятимизни бажарсак, ҳар тонна пахта учун 221,65 сўм устама ҳақ оламиз. Бу албатта хомаки ҳисоблардир. Аммо ҳамма ҳосилни юқори сортларга топшириш ва шу йўл билан колхозлар даромадини оширишни кўзлаяпмиз.

Шуни айтиш керакки, давлатга қанчалик сифатли хом ашё етказиб берсак оладиган даромад ҳам шунча кўпаяди. Шу сабабли ҳозирги пайтда мутахассислар, бригадир ва табелчиларнинг эътибори пахтани тезроқ етилтириб, тезроқ териб олишга эришиш иқтисодий жиҳатдан колхозга ҳам, давлатга ҳам фойдали эканини колхозчиларга обдон тушунтиришга қаратилган. «Победа», «Москва», «Правда» колхозларининг бош бухгалтерлари Аҳмад Тўраев, Амирқул Тўлаев, Мамарашид Қобилов, «Ўзбекистон», Ленин номли колхозларнинг экономистлари Шукур Орзиқулов, Ҳикмат Шовуддинов ва бошқа ўнлаб кишилар давлатга юқори сорт пахта топширишнинг аҳамиятини колхозчиларга далиллар билан тушунтирмоқдалар.

Бу йил сув кам бўлишига қарамасдан пахтакорларимиз зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, баракали ҳосил етиштирдилар. Яқинда пахтазорлар сўнгги марта апробациядан ўтказилди. Ҳар гектар ерда ўртача 95 минг туп ғўза сақлаб қолингани маълум бўлди. Ҳар тупда эса ўртача 10 дан ортиқ бўлик кўсак бор. Бинобарин етиштирилган ҳосилни нобуд қилмай, ёғин-сочинга қолдирмай, сифатини бузмай, вақтида йиғиштириб олсак, эл-юрт олдида берган сўзимизнинг уддасидан чиқамиз ва партиямиз XXV съездини ёруғ юз билан кутиб оламиз.

Механизаторларимиз эса ялпи ҳосилнинг 37 минг тоннасини машиналар билан териб беришга аҳд қилиб 231 та терим машинасини шайлаб қўйдилар. Кўрак узадиган, тўкилган пахтани терадиган механизмлар, тележкалар тош-тарози хўжалиги мавсумга тахт.

Эндиликда машина теримини намунали ўтказиш учун дефолиацияни сифатли ўтказиш вазифаси турибди. Машина теримининг суръати ва сифати, «оқ олтин»нинг ифлосланмаслиги дефолиациянинг нақадар сифатли ўтишига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам бу муҳим тадбир сентябрнинг бошларида ҳар туп ғўзада икки-уч кўсак очилиши биланоқ уюшқоқлик билан ўтказилади.

Районимиз меҳнаткашлари 55 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини барпо қилиб, ўз сўзларининг устидан чиқадилар. Бунга ҳозир колхозларда, бригадаларда авж олиб кетган съезд олди мусобақаси ишончли гаровдир.

ДЕФОЛИАЦИЯ БОШЛАНДИ

ҚАРШИ. («Совет Ўзбекистони» мухбири.) Қарши даштида янгидан ташкил топган Нишон районидаги 11-совхоз механизаторлари етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини терим машиналари билан сарамжонлаб олиш учун ҳаракат қиляптилар. Улар Қашқадарё областида биринчи бўлиб ғўза баргини сунъий тўктиришни бошлаб юбордилар. Дастлабки кундаёқ қишлоқ хўжалик авиацияси самолётлари машина терими ўтказиладиган майдонларнинг 300 гектарига химикатлар сепди. Авиаторлар ғўза баргини дефолиация қилишни уч кун ичида тамомлаш учун курашмоқдалар.

Эрта-индин Нишон районининг бошқа хўжаликларида ҳам ғўза баргини сунъий тўктириш бошлаб юборилади.

П. ГАДОЕВ.

Андижон районидаги «Москва» совхозида пахта терими қизғин бошланиб кетди. Теримда Юнус Ашуров бошлиқ бригада пахтакорлари байроқдорлик қилишмоқда. Бригада аъзолари пахта тайёрлаш планини 20 сентябрда бажариш учун теримни кун сайин авж олдиряптилар. Суратда: бригада бошлиғи Юнус Ашуров кўп минг килограммчи Ойсарахон Бузрукова терган пахтанинг сифатини кўздан кечираётир.

С. Безносов фотоси.

150 МИНГ ТОННА ШОЛИ УЧУН

Ўрим-йиғим тараддуди қизғин. Комбайнлар шайланяпти. Уруғлик участкалар ажратиляпти. Дон ташиш транспорти тайёрланяпти. Ўрим конвейер усулида ўтказилади, комбайнлар группа усулида ишлатилади. Ҳосилдорлик 50 центнерга етказилади. Механизаторлар мусобақаси кучайтирилади. Ўрим бултургидан эрта бошланади.

«Каракалпакирсовхозстрой» бошқармасининг бошлиғи Ж. ПОЛВОНОВ шуларни ҳикоя қилиш билан, галдаги вазифалар ҳақида қуйидагиларни айтди.

— Баҳорги қийинчиликлар ҳақида икки оғиз сўз, — деди у,— аввалига ёғингарчилик кўп бўлиб, шоли экиш муддати чўзилиб кетди. Кейинчалик сув танқис бўлиб, ўсимликнинг ўсиш ва ривожланиши сусайди. Шундай вазиятда мавжуд сувдан тадбиркорлик билан фойдаланилди, ўғит қаттиқ норма асосида шолипояларга солинди. 27.600 гектар майдонга гербицид сепилди.

Бироқ табиат ҳамон ўжарлик қиларди. Ҳаво алмашинуви оқибатида шоли уруғи бир текис униб чиқмади, 5 минг гектар майдонга такрор уруғ қадашга мажбур бўлдик. Ёз ойларида яна бир қатор қийинчиликлар юз берди. Халқимиз астойдил меҳнат қилди, давлатимиз катта моддий-техника ёрдами кўрсатди. Бугун шуни қувонч билан айтамизки, Қорақалпоғистон Автоном республикаси шолипояларида 150 минг тонна шоли тайёрлаш ҳақидаги юксак социалистик мажбуриятимизни тўла қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилмоқда.

Қорақалпоғистон Автоном республикаси шоликорлари Аму дарёнинг қуйи оқимида улкан шоликорлик базаси вужудга келтирмоқдалар.

Ленинобод районидаги «Партия XXII съезди» совхози шоликорлари 4.100 гектар майдонда шолидан мисли кўрилмаган юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Улар давлатга 18 минг тонна шоли етказиб берадилар, ўзларини навли, районлаштирилган тоза уруғ билан таъминлайдилар. Шу райондаги «Олтинкўл» совхози ҳам 17 ярим минг тонна шоли топширади.

Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхоз шоликорлари узоқ йиллардан буён ҳосилдорликда биринчи ўринни эгаллаб келмоқдалар, уларнинг бой тажрибаси бошқа хўжаликларда кенг қўлланилмоқда. Чапаевчилар бу йил ҳам юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Ҳисоб-китобларга қараганда гектаридан камида 50 центнердан хирмон кўтарилади, она Ватан омборига 20 минг тонна сараланган дон тўкилади. «Равшан» совхози шоликорлари эса 19 минг тонналик хирмонни кўзлаб иш тутмоқдалар.

Автоном республика хўжаликларида шоли майдонлари йилдан-йилга кенгайтирилмоқда, ўғитлардан оқилона фойдаланиш йўли билан ҳосилдорлик оширилмоқда. Кегайли районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги», Чимбой районидаги «Октябрь», «Маёб» совхозлари ана шу йўлдан бораётган хўжаликлардир. Бу хўжаликларнинг шоликорлари партиямиз XXV съезди шарафига қизғин давом этаётган социалистик мусобақага қўшилиб, якунловчи йилда «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози бўйича 20 минг тонна, «Октябрь» совхози бўйича 11.700 тонна, «Маёб» совхози бўйича 13.500 тонна шоли топшириш учун курашмоқдалар. Улар бир сўзли кишилар эканлигини узоқ вақтлардан буён амалда исботлаб келмоқдалар, бу йил ҳам ваъдага сўзсиз вафо қиладилар.

Тахтакўпир районидаги «Маданият» ва Қораўзак» совхозлари кўпгина табиий қийинчиликларга дуч келдилар, сув танқислигини ҳаммадан кўра кўпроқ тортдилар. Лекин улар табиий қийинчиликларни мардона меҳнат билан енгдилар. Ҳар икки хўжаликда 14 ярим минг тоннадан шоли хирмони кўтариш учун ҳамма имкониятлар бор. Шоликорларимиз шу кунларда сув экини парваришини қизғин давом эттирмоқдалар.

Партиямиз барча хил қишлоқ хўжалик экинлари, хусусан пахта ва шолининг тақдири ишлаб чиқариш бригадалари ва бўлимларида ҳал қилинишини таъкидламоқда. Биз шуни ҳисобга олиб, бу участкаларни ўқимишли, ташкилотчи, техникага ихлосманд кадрлар билан тобора кўпроқ мустаҳкамламоқдамиз, уларнинг ўз малакаларини оширишларига ёрдамлашмоқдамиз. Натижада шоликорлик бўйича юқори ҳосил усталарининг катта отряди камол топмоқда.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Уббиниёз Бекниёзов, Утаниёз Турумбетов, Кан Алексей бошлиқ бригадаларнинг шоликорлари янги ўзлаштирилган ерлардан ҳам, шоли экилиб келинаётган ерлардан ҳам муттасил юқори ҳосил олиш билан донг таратиб келмоқдалар. Уларнинг бу йилги аҳди янада улкан, гектаридан 60—65 центнердан шоли хирмони кўтариш. Бу бригадаларнинг шолипояларидаги олтин бошоқлар юқори ҳосилдан дарак бермоқда, ўрим-йиғим ишлари ҳам шу бригадаларда биринчи бўлиб бошланади. Шуни ҳам таъкидлаш кераки, юқори ҳосил усталари сафи тобора кенгаймоқда. Аблаким Нажимов, Утамурод Жумамуродов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати Райгул Жумамуродова, Хўжамберган Абдураҳмонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар ва бўлимларда ҳам ҳосилдорликни гектар бошига 60—65 центнерга етказиш учун қизғин парвариш кетмоқда.

Якунловчи йил шоликорлигининг ўзига хос хислатлари бор. Гарчанд сув кам бўлсада, ҳамма майдонлардаги шоли ўсимлиги бир текис ҳосил тўплаяпти, гербицидлардан оқилона фойдаланилиши туфайли бегона ўтлар йўқотилди, бу сортни яхшилашда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Гектарлар тўла, кўчатлар сони бут, демак, шолидан катта хирмон кўтариш учун ҳамма асослар бор. Лекин шундай деб бепарволикка берилмаслигимиз, парваришни ўрим-йиғим бошлангунча қизғин давом эттиришимиз керак. Шунинг учун парваришни муттасил давом эттиришимиз зарур.

Ҳозир ўрим-йиғимга тайёргарлик ишларини ҳам кучайтириб юбордик. Бу йил ҳамма майдонларда фақат комбайнлар ёрдамида ўрим ўтказамиз, бу билан ҳам фурсатдан, ҳам ҳосилдан ютамиз. Хўжаликларимиздаги 688 та комбайн, 130 та жатканинг асосий қисми ремонтдан чиқарилиб, мавсумга шайлаб қўйилди. Шоли донини ташишга 500 та мослаштирилган юк автомашинаси тайёрламоқдамиз. Ундан ташқари шоликорларимиз 48 та янги комбайн, 80 та жатка оладилар, юк машиналарини 62 тага кўпайтирадилар. Пахтачиликда бўлгани каби шоликорликда ҳам комбайнларни группа усулида ишлатамиз, янчилган донни пешма-пеш тозалаб, давлат тайёрлов пунктларига жўнатамиз, биринчи сорт донни ўтган йилдагидан анча кўпайтирамиз.

СССР Олий Совети депутати Илёс Тосимбетов, Кошкинбой Қўшкинбоев, Омон Қантарбоев, Қоракур Арғинбоев, Карим Нурбоев каби донгдор комбайнчиларимизнинг ҳар бири ўзлари бошқарадиган комбайнларнинг мавсумдаги иш унумини ўтган йилдагидан 25-30 процент ошириш, ўриб янчилган доннинг ҳаммасини биринчи сортга топшириш, нобудгарчиликка сира йўл қўймаслик мажбуриятини олдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бу йил 100 минг механизатор кадр тайёрлаш масаласини кун тартибига қўйдилар. Биз бу қарорни бажара бориб, 500 та комбайнчи тайёрламоқдамиз, уларнинг бир қисми ўқишни тугаллаб, гувоҳнома олди. Цой Валентин, Тэ Юрий, Қавнимбой Камолов, Умар Ғойибов, Қувончбой Исматов каби устоз комбайнчиларимизнинг ҳар бири шу йилнинг ўтган ойларидагина беш-олтитадан шогирд тайёрладилар, шогирдлар устозлар билан ёнма-ён туриб, комбайнларни бошқарадилар.

Ўтган йили шоли ўрими 17 сентябрда бошланган эди, бу йил эса бу муҳим ишни узоғи билан 28 августда бошлаб юбордик. Ўрим-йиғимда актив қатнашиб, меҳнатда ўрнак кўрсатган комбайнчиларни рағбатлантириш учун кўчма Қизил байроқлар, вымпеллар ташкил қиламиз, пул ва саноат моллари мукофоти берамиз, энг илғор комбайнчиларни «Москвич» енгил машиналари билан мукофотлаймиз.

Шоли ўрим-йиғимини тезкорлик билан ўтказиб, она-Ватанга 150 минг тонна аъло нав қорақалпоқ шолиси армуғон этамиз.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ХАНОЙДА УЧРАШУВ

ХАНОЙ. 4 сентябрь. (ТАСС махсус мухбири). Бугун президент саройида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг ВМП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВДР ҳукуматининг Бош министри Фам Ван Донг билан учрашуви бўлиб ўтди.

Совет Иттифоқи билан Вьетнам ўртасидаги ҳамкорликни ҳамда совет халқи билан Вьетнам халқи ўртасидаги дўстликни янада ҳар томонлама ривожлантириш масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.

Суҳбат дўстона, самимий вазиятда ўтди.

ШРИ ЛАНКАДА НАШР ЭТИЛДИ

КОЛОМБО. (ТАСС). Бу ерда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолалари тўплами нашр этилди. «Ленин йўлидан» сарлавҳали китобга Л. И Брежневнинг танланган ва сингал тилига таржима қилинган нутқ ва мақолалари киритилган.

Бу тўпламнинг энг йирик нашриётлардан бири томонидан чоп этилиши мамлакатнинг сиёсий ва маданий ҳаётида муҳим воқеадир. Шри Ланка тинчлик кенгаши ва Африка — Осиё бирдамлиги уюшмаси раҳбарлигининг аъзоси Т. Дураисингхам ТАСС мухбири билан суҳбатда шу гапларни айтди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, деб сўзини давом эттирди Т. Дураисингхам, халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорликни қадрловчи барча кишиларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди. КПСС ва Совет давлатининг тинчлик ва тараққиёт манфаатларини кўзлаб кескинликни юмшатиш учун, уруш хавфининг олдини олиш учун олиб бораётган курашига Л. И. Брежнев шахсан жуда катта ҳисса қўшмоқда.

Т. Дураисингхам яна бундай деди: Л. И. Брежневнинг Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишлаб Хельсинкида ўтказилган Кенгашда сўзлаган чуқур мазмунли нутқи мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш, турли ижтимоий тузумга мансуб давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини мустаҳкамлаш соҳасида муҳим роль ўйнади. Бу нутқда шундай вазифалар аниқ равшан баён қилиб берилдики, бу вазифаларнинг амалга оширилиши кескинликнинг юмшатилишини муқаррар давом этадиган жараёнга айлантириш имконини беради.

СССРнинг ва бошқа социалистик давлатларнинг изчил тинчликсевар сиёсати Умумевропа кенгашининг муваффақиятли ўтишига кўп жиҳатдан ёрдам берди, деб дадил айтиш мумкин. Биз Совет Иттифоқи ўтказаётган тинч-тотув яшаш сиёсатини маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз. Бу сиёсат ер юзидаги барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига, шу жумладан ўзининг сиёсий мустақиллигини мустаҳкамлаш ва иқтисодий мустақилликка эришиш учун курашаётган Шри Ланка каби ривожланаётган мамлакатлар халқларининг ҳам ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушади, деб таъкидлади суҳбатнинг охирида Т. Дураисингхам.

ТЕНГ ҲУҚУҚЛИ ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

НЬЮ-ЙОРК, 4 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеясининг тараққиёт ва халқаро иқтисодий ҳамкорлик масалаларига бағишланган VII махсус сессияси Нью-Йоркда ўз ишини давом эттирмоқда.

Умумий мунозарада сўзга чиққан СССР вакили Я. А. Малик айтдики, Совет Иттифоқи жаҳон иқтисодий муносабатлари ва халқаро савдо-сотиқда ҳамма хилдаги камситиш ва тенгсизликларга барҳам берилиши учун, табиий ресурслар устидан миллий суверенитет таъминланиши, чет эл капиталининг ўзбошимчаликларини чеклаш учун ҳамиша курашиб келди. СССР тинч-тотув яшаш шароитларида ҳамма мамлакатлар ўртасида тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик йўлга қўйилишини ёқлаб доимо курашмоқда.

Жаҳондаги ҳозирги сиёсий вазият, деб давом қилди совет вакили, мана шу проблемалар ҳал этилмоғи учун айниқса қулайдир. Бу вазиятда кескинликнинг юмшаши давом этаётганлигини ва уруш хавф-хатари бўшашганлигини, халқаро муносабатларда тинч-тотув яшаш принциплари қарор топганлигини кўрамиз. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш натижалари кескинликни юмшатиш жараёнининг чуқурлашишига ва халқаро иқтисодий ҳамкорлик ривожланишига ёрдам бермоғи лозим.

Капитализм экономикасидаги кризис ҳодисалари, деб давом қилди СССР вакили, ривожланаётган мамлакатлар экономикасига айниқса салбий таъсир кўрсатмоқда. Империалистик доиралар ва монополистик капитал ривожланаётган мамлакатлар бошига бевосита ёки билвосита ўз қийинчиликларини ўтказиб, шу ишларни улар ҳисобидан ҳал этишга уринмоқдалар. Империализм бевосита мустамлака ҳукмронлиги тугатилганлигига қарамай, кўп миллатли корпорациялар ёрдами билан Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги мамлакат ва халқларни эксплуатация қилишни давом эттирмоқдалар.

Совет Иттифоқи, деди Я. А. Малик, бунга зид ўлароқ бошқа давлатлар билан ўзининг иқтисодий алоқаларини тенг ҳуқуқлилик, ўзаро манфаат ва бир-бирининг ички ишларига бирон йўсинда аралашиш ёки номатлуб шартларга зўрлаб кўндиришга барҳам берган ҳолда суверенитетга қатъий риоя этиш асосида қурмоқда. СССР ривожланаётган кўпгина мамлакатларга ўз миллий экономикасини яратмоғи ва мустаҳкамламоғига амалда ёрдам бермоқда. СССРнинг ривожланаётган мамлакатлар билан тенглик ва ўзаро манфаатларни ҳурмат қилиш принципларига асосланган ҳамкорлиги халқаро иқтисодий муносабатлар доирасида империалистик эксплуатация системасига зид турувчи барқарор меҳнат тақсимоти характерини касб этиб бормоқда. СССР Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги 54 мамлакат билан иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик қилиш тўғрисида икки томонлама битим тузган.

Совет Иттифоқи БМТ Бош Ассамблеяси VI махсус сессиясининг қарорларида, давлатларнинг иқтисодий ҳақ-ҳуқуқлари ва бурчлари хартиясида айтилган прогрессив фикрлар ҳамда ривожланаётган 77 давлат группаси шу ассамблеяга ҳавола этган таклифлар амалга оширилишида конструктив руҳда қатнашишга тайёрдир. Биз, деди Я. А. Малик, Бош Ассамблеянинг VII махсус сессияси шу проблемаларнинг ҳал этилишига муҳим ҳисса қўшади, деган умиддамиз. Бунда СССР делегацияси халқаро иқтисодий муносабатлар мавжуд структурасини қайта тузиш ва ўзгартириш учун кураш тинч-тотув яшаш, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш, халқлар ўртасида ҳамкорликни кучайтириш халқаро кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш проблемасини ҳал этиш принциплари асосида янги умумжаҳон халқаро сиёсий муносабатлар системасини қайта тузиш ва яратиш учун кураш билан бир вақтда олиб борилмоғи кераклигига асосланади. Халқаро сиёсий муносабатлар соҳасида янги тартиботни қарор топтирмасдан халқаро иқтисодий алоқаларда ҳам янги тартибот бўлиши мумкин эмас, деб таъкидлади СССР вакили.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БЕРЛИН. 13 мамлакатдан, шу жумладан Совет Иттифоқидан келган 200 га яқин олим, инженер ва техник Лейпцигда икки кун давом этадиган халқаро илмий симпозиум ишларида қатнашадилар. Симпозиум химия саноатида катализаторларнинг янги турларини ишлатиш ва ишлаб чиқариш масалаларига бағишланган.

ВАРШАВА. Катовице шаҳрида иккинчи «самовий уй» фойдаланишга топширилди. Бу 25 қаватли бинолар 8 қиррали юлдуз шаклида қурилган. Ундаги 192 квартиранинг ҳар бирига қуёш нури тушади.

ТОКИО. Кўк чой Японияда илгаригидек ҳаммага манзур бўлиб келмоқда. «Киккоман» компанияси юзлаб уй бекаларидан сўраб чиққанида, ҳар юз япондан 97 кишининг кўк чой истеъмол қилиши аниқланди. Японияда ҳар йили 94 минг тонна кўк чой ва фақат 20 тонна қора чой ишлаб чиқарилади.

БОГОТА. Кейинги 12 ой мобайнида Колумбияда нарх-наво қарийб 25 процент ошди. Мамлакат марказий статистика бошқармаси бу йил нарх-навонинг айниқса кескин ошганлигини уқтириб ўтади.

ВАШИНГТОН. Америка маориф системасида ирқий камситиш шу даражага етдики, соғлиқни сақлаш, маориф ва социал таъминот министрлиги ўрта мактаблар системасида ирқий камситишни текшира бошлашга мажбур бўлдилар. Министрлик барча 50 штатнинг маориф органларига юборган махсус хатида бутун мамлакатда майда миллат вакилларига мансуб болалар бошқаларга қараганда анча кўпроқ жазоланаётганликларини таъкидлаб ўтди.

АККРА. Гана ҳукумати онхоцеркоз («денгиз кўрлиги») касаллиги билан кураш программасини амалга ошириш учун икки юз минг седидан кўпроқ маблағ ажратди. Кишиларни ва ҳайвонларни кўр қиладиган бу хатарли касаллик мамлакатнинг шимолида, Вольта дарёси ҳавзасида кенг тарқалган.

Белгиланган программага мувофиқ шу касални тарқатувчи пашшанинг алоҳида бир турини тугатиш учун химиявий-биологик тадбирлар кўриш, шунингдек бу касал тарқалган районлардан 10 мингдан ортиқ оилани кўчириш кўзда тутилади.

(ТАСС).

Тинчлик программаси амалда

ТИНЧЛИК СИЁСАТИНИНГ ТАНТАНАСИ

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш давлатлар ўртасидаги муносабатларда янги даврни бошлаб берди. Бутун дунёдаги прогрессив кучлар 35 давлат раҳбарлари томонидан имзоланган якунловчи актни фақат Европа қитъаси халқлари учунгина эмас, балки ундан ташқарида яшовчи халқлар фаровонлиги йўлида хизмат қилувчи тарихий ҳужжат деб қарамоқдалар.

Икки марта жаҳон урушини бошидан кечирган Европада тинчликни таъминлаш ва хавфсизликни мустаҳкамлаш проблемаси ялпи тинчлик ва осойишталик иши учун, бутун инсоният учун ниҳоятда муҳимдир. Бу проблемани Совет Иттифоқи кўтариб чиққанини ва кенгашни чақириш борасидаги Совет таклифларини Европадаги қардош социалистик мамлакатлар қизғин қўллаб-қувватлаганлигини монгол жамоатчилиги яхши билади. Икки йилдан зиёд чўзилган Умумевропа кенгаши ўз йўлида талайгина объектив ва сунъий тўсиқларни енгиб ўтди.

Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг муштарак сиёсат олиб бораётганликлари Умумевропа кенгаши самарали якунланганлигининг энг муҳим омилларидан бири бўлди. Шарқий Европадаги қардош социалистик мамлакатларнинг ленинча ташқи сиёсати урушдан кейинги даврда Европада тинчликнинг пойдевори бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Бу ўринда шуни ҳам эслатиб ўтиш керакки, бу қитъада тинчлик учун кураш Лениннинг Тинчлик тўғрисидаги декретидан бошланган эди.

Хельсинкида имзоланган якунловчи акт фақат Европа қитъаси учунгина эмас, балки жаҳоннинг бошқа районлари, ниҳоят бутун сайёрамиз учун умумий характерга эга бўлган принциплардан иборатдир. Бу ҳужжат жаҳонга Европа мамлакатларининг ялпи тинчлик манфаатлари йўлида кўпгина тўсиқларни енгиб ўтган биргаликдаги куч-ғайратининг намунасидир. Хельсинки кенгаши турлича социал-сиёсий тузумга эга бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши тарихан қонунийлигини намойиш қилди.

Осиёдаги биринчи социализм мамлакати бўлган Монголия Халқ Республикаси ялпи тинчлик ишини мустаҳкамлашга қаратилган ҳар қандай ташаббусни изчиллик билан қўллаб-қувватлаб келмоқда. У Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг Умумевропа кенгашини чақириш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлаган кучлар сафида бўлди. Монгол халқи Хельсинкидаги учрашувни ва у ерда қабул қилинган ҳужжатларни Осиёда коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш учун курашнинг илҳомбахш намунаси сифатида кутиб олдилар.

Эндиликда Осиё давлатлари олдида Хельсинкида ўтган олий даражадаги учрашув якунларидан хулосалар чиқариб олиш, бутун кучни бизнинг қитъамизда ҳам хавфсизлик системаси тузишга қаратиш сингари муҳим вазифалар турибди. Монголия Халқ Республикаси Осиёда коллектив хавфсизлик ғояларини амалга ошириш ташаббускорларидан биридир. Бизнинг давлатимизнинг бу йўналишдаги сиёсати ва амалий ишларини бутун жаҳон билади. Осиёда кескинликни юмшатиш душманларининг ҳар қандай ҳатти-ҳаракати МХР томонидан қаттиқ зарбага учрамоқда.

Пекинлик раҳбарлар Европада кескинликни юмшатишга ҳалақит бериш йўлидаги уринишларида жиддий зарбага учрадилар. Лекин улар бу сабоқдан тўғри хулоса чиқариб олмаганга ўхшайдилар. Маочилар Европада кескинликни юмшатиш душманлари орасида ҳамон биринчиликни қўлдан бермаслик учун жон-жаҳдлари билан курашмоқдалар, улар бутунлай «совуқ уруш» маддоҳлари лагерига ўтиб олдилар.

Айни пайтда Хитой билан қўшни бўлган мамлакатларда, жумладан, Вьетнам, Ҳиндистон, Япония, Индонезия ва Шри Ланкада Хельсинкидаги тарихий кенгашнинг якунларига Осиёда коллектив хавфсизлик ғоясини амалга оширишга илҳомлантирувчи омил сифатида қарамоқдалар. Монголия Халқ Республикаси масалага бундай ёндашишни табриклайди ва бу ҳаётий муҳим масалада ўзининг принципиал позициясидан келиб чиқиб, коллектив хавфсизлик системаси тузиш йўлига ғов солаётган кучларнинг уринишларини қатъий қоралайди.

Монгол жамоатчилиги хавфсизлик ва ҳамкорлик даври Осиёда ҳам бошланишига ишонади.

Ц. МУНХБАТАР,
монгол публицисти. (АПН).

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ

Тошкентдаги гемотология ва қон қуйиш илмий-тадқиқот институти коллективи инсон саломатлиги йўлида самарали изланишлар олиб бормоқда. Институт лабораториялари ва шифохонаси замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Суратларда: (ўнгдан) биохимия лабораториясининг мудири, медицина фанлари доктори Обид Аброров ҳамкасблари А. Исроилов ва Ж. Толиповалар билан бирга янги аппаратни кўздан кечирмоқда. Гаммаглобулинни қуритиш лабораториясининг ходимларидан Д. Бердигевский билан Л. Самойленко.

А. Тўраев фотолари.

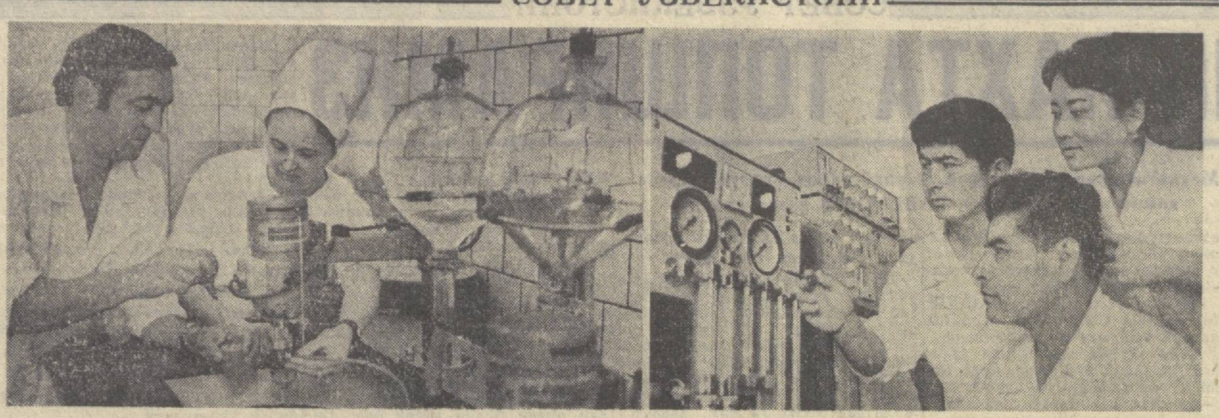

КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

МЕХАНИЗАТОРЛАР КОНКУРСИ

Ўзбекистон илмий-техника жамияти республика совети президиуми, республика қишлоқ хўжалиги илмий-техника жамияти правлениеси, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги коллегияси, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети бюроси, қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ходимлари, ишчи ва хизматчилари касаба союзи республика комитети президиуми 1975 йил пахта ҳосилини механизация воситаси билан йиғиб-териб олишни уюштириш юзасидан конкурс эълон қилдилар. Конкурс КПСС XXV съездига бағишланади. Конкурсни ўтказиш шартлари тасдиқланди.

Конкурсда колхозлар, совхозлар, тажриба станциялари ва бошқа қишлоқ хўжалиги ташкилотлари катнашишлари мумкин. Конкурсдан мақсад:

— ҳосилни механизация воситаси билан йиғиб-териб олишда фан, техника ютуқлари ва илғор тажрибалардан самарали фойдаланиш;

—йиғим-теримнинг «дала —терим машиналари бункери —қопқанорсиз ташишда қўлланиладиган тележкалар — пахта тайёрлаш пункти» схемаси бўйича индустриал методларини жорий этиш;

—меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан ошириш, терим техникасидан самарали фойдаланиш;

— йиғиб-териб олинадиган пахта сифатини ошириш, унинг ассортиментини яхшилаш;

— кам меҳнат ва маблағ сарфланган ҳолда ҳосилни машиналарда йиғиб-териб олиш;

— йиғим-терим ишлари бутун циклини юксак даражада механизациялаш, йиғим-терим ишларини энг қисқа агротехника муддатларида тамомлаш;

— терим машиналари ва транспорт воситаларининг авариясиз ишлашини таъминлаш, механизаторларга нормал иш шароити яратиб беришдан иборат.

Ғолиблар учун Фахрий ёрлиқлар ва пул мукофотлари таъсис этилди;

— ҳар бири 500 сўмдан биринчи даражали 5 та мукофот;

— ҳар бири 350 сўмдан иккинчи даражали 5 та мукофот;

— ҳар бири 150 сўмдан учинчи даражали 5 та мукофот.

Пул мукофотларидан конкурсда фаол иштирок этган ва йиғим-терим ишларини механизациялаш даражасини ошириш учун курашда юксак натижаларга эришган колхоз ва совхозларнинг механизаторларини, мутахассисларини, касаба союз ва комсомол ташкилотларини рағбатлантириш учун фойдаланилади.

Конкурс қатнашчилари ҳақидаги материалларни конкурсни ўтказиш республика комиссиясига 1975 йил 15 ноябргача юбориш керак.

ТАЙЁРЛОВЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги коллегияси ва қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ходимлари, ишчи ва хизматчилари касаба союзи республика комитети президиуми 1975 йил маккажўхори ҳосилини қабул қилиш, жойлаштириш, сақлаш ишида энг яхши кўрсаткичларга эришиш учун корхоналар коллективларининг мусобақа шартларини тасдиқладилар. Мусобақа ғолиблари учун ҳар бири 500 сўмдан 2 та биринчи, 300 сўмдан 2 та иккинчи, 200 сўмдан иккита учинчи мукофотлар белгиланди.

Мукофотлар барча маккажўхори ҳосили бутунлай тозалаб қабул қилиб олиниши натижаларига қараб топширилади.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

Шонли тўққизинчи беш йиллик ўзининг улуғвор якунига яқинлашмоқда. Ўтган йўлга бундай разм солсанг, мана шу беш йиллик мамлакатимиз учун ғоят буюк аҳамиятга эга бўлганлигини, халқимиз коммунизмнинг нурафшон манзиллари сари яна бир ҳал қилувчи қадам ташлаганлигининг гувоҳи бўласан. Буюк парвозлар, яратишлар, қурилишлар, ўзгартиришлар, мислсиз меҳнат ва ижод қаҳрамонликлари даври бўлди ўтган беш йиллигимиз. Мен Қарши воҳасининг фарзандиман. Қатрада қуёш акс этганидай ўтган беш йилликнинг улуғвор одимлари мана шу чўл бағрида ҳам яққол кўзга ташланади. Чўллар шитоб билан ўзининг асрий, қақроқ ва сокин манзарасини ўзгартириб, гуллаш, яшариш даврини бошлади. Қарши чўлининг қадимги нохуш манзараларини ўзимнинг «Қарши қўшиғи» номли шеъримда ифода этишга уринган эдим. Она чўлларда юз бераётган буюк ўзгаришлар, мана шу шеърнинг давомини ёз, деб мени илҳомлантирди. Гуллаётган Қарши чўлларига айтган таронамни ва бир неча янги шеърларимни ҳурматли «Совет Ўзбекистони» газетасининг ўқувчиларига мамнуният билан тортиқ этаман.

РАЙҲОН

(«Қарши қўшиқлари»дан)

Фурсат-фурсат инсонга кўринганда тор жаҳон
Яхшилар дийдорини қўмсайди доим кўнгил.
Боболарим юртида тутқаздинг даста райҳон,
Бошим кўкларга етди, Шамсиқамар, жон сингил.
Хонанишин кунлардан безиб келгандим асли,
Чексиз чўллар гардини айласам девдим тавоф.
Руҳ менда тийра фасли, айни жазира фасли
Жаннатмакон гўшангдан гул тутқазинг босавоб.
Бу жойларда кезгандим тентираб йиллар бурун,
Саҳро узра ташнаҳол тўрғай каби уриб чарх.
Куйлагандим гоҳ тўлиб боболар орзуларин,
Гоҳ майин истиқболнинг ўйларига эдим ғарқ.
Саҳрода сарбонларнинг оқарган суягклари,
Жаҳаннамий дашт узра ялтираб турган сароб...
Абадий орзулардан сўйларди бунинг бари,
Жаҳоний дилларга ҳам солгудай зарб, изтироб.
Менку бу юрт ўғлиман, жон илим унга пайваст,
Иқболи-иқболимдир, армони бўлса — армон.
Ота юрт вайрон эса, фарзандга жаҳон абас,
Нечундир менга у чоғ танҳо шуҳрат, ёлғиз шон?!
Шул сабаб, арқонга ҳам қил қувват, деган мисол
Қадимий Жайҳун сари келдим айлаб шитоблар.
Гоҳида йироқларда соғинсам, қўмсаб висол,
Йўлладим қасам тўла турли шеърий хитоблар.
Қалбида турфа ният қайнаган зотлар аро
Соғинмас ким ҳам ахир каттакон дунё юзин.

Кўкка боқсам ўйимни чулғади чексиз само,
Ерга боқсам дилкаш деб тингладим Жайҳун сўзин.
Мана букун турар у қаршимда виқор тўкиб,
Йўқ, йўқ у дарё эмас, у — армон, у— бир ҳаёт.
Кечиб не-не асолар, қанчалар замон ўтиб,
Шу қондош парча ер ҳам топар бўлмишдир нажот.
Бугун ота юртимга келмишдир улуғ Жайҳун,
Ҳайратдадир бўз тўрғай: «Ахир бу нечук сайхон».
Саҳрода қарор топмиш ҳаттоки дилбар жунун:
Бўй сочиб турар, мана, бир даста сада райҳон.
Синглим, шу райҳонингда бир армоним парчаси,
Умримнинг бир ғуссаси барҳам топди муқаррар.
Ундадир ҳали чексиз чаманзорларнинг саси,
Назар сол кенгликларга, жон синглим, Шамсиқамар.
Қўлларингда жон топмиш минг йиллик орзу ҳали
Зангори уфқларга узанган чаман бўлгай.
Инсон буюклигидан нишона ушбу ҳали
Буюк Ватан ичра сен яратган гулшан бўлгай.
Дунёда гарик каби беданабоп гап ҳам мўл,
Дунёда ташвиш ҳам мўл қисгудек юракларни.
Лекин бу кенг оламда бахтиёр ўшал кўнгил
Сиғдиролса ўзига энг олий тилакларни.
Замину замон яшнаб, ўчганда тамом саҳро,
Пешкаш бўлурман мен ҳам туганмас меҳрим билан.
Турфа ранг чаман аро, Сиз тузган гулшан аро
Етиб келурман мен ҳам райҳондек шеърим билан.

АВЛОДЛАР ҲИКОЯСИ

Ярим тун.
Овулдан йўлчи ўтмоқда.
Тулпор туёғидан чақнайди тошлоқ.
Ногоҳ от дупури кириб қулоққа
Чўчиб уйғонади кекса чол мудроқ.
— Кексалик қурсин-да...
Уф тортар узун
Хотирада Бойсун,
Чақнаган ўқлар...
Чол то саҳаргача юммайди кўзин,
Набираси эса донг қотиб ухлар.

ИККИ СОНИЯ

Уйда тинчи бўлсин йигитнинг аввал,
Сўнгра бутун бўлсин дўстнинг имони.
Инсон юрагини тилкалар азал
Шу икки нарсанинг буюк армони.
Биридан бошланар шу ёруғ олам,
Дунёга қўйилгай остонадан от.
Уйдан боши эгик чиқдими одам,
Ўша кун тор унга буткул коинот.
Йигитнинг бир умри дўст билан бутун,
Дўст билан шириндир заққум ҳаёти.
Дўстдан панд еган чоғ не бор унинг-чун»!
Бад унга ҳаттоки бор инсон зоти.
Буюк шиддат билан жўшаркан ҳаёт,
Шу икки нарсага биз гоҳ бепарво.
Шу икки сония ҳамдам бўлган зот
Менинг назаримда энг буюк сиймо.

СЕН БОРСАН

Сен борсан — мен учун бу ҳаёт гўзал,
Сен борсан — мен учун дилбар коинот.
Сенсиз қолар эдим зулматда тугал,
Сенсиз қолар эдим буткул бемурод.
Сенинг висолингда умрим яширин,
Чечаксан, мен учун асло сўлмассан.
Шу қадар дилбарсан, шу қадар ширин.
Афсус, шундайлигинг ўзинг билмассан.

Ҳаддим борми сизга...

Ҳаддим борми сизга бир сўз демакка,
Ҳатто узр айтмоққа сиғарми ҳаддим.
Сизнинг ҳуснингизга боққали якка
Қанча савдоларни бошдан ўткардим.
Сизга икки олам борича нисор,
Сиз олам-одамдан баландсиз мутлоқ.
Сизга фақатгина термулмоқ даркор,
Сизга фақатгина лозим сиғинмоқ.

ШУКРОНА

Шукрона айт аввал парча нон учун,
Сўнг қултум сув учун шукрона такрор.
Чунки бу оламда, яширмоқ нечун,
Сенга шуларни ҳам кўп кўрганлар бор.
Буюклар бахтига ҳавас қил аммо,
Инсонлигинг учун шукр айтгил зинҳор.
Чунки бу оламда сен учун ҳатто
Оддий инсонликни кўп кўрганлар бор.

ШИНГИЛ ҲАЗИЛЛАР

Дунёда ҳар ишнинг бордир ўз гали,
Олис хотиралар ҳамроҳ ишимга.
Шоирлик ёдимдан чиққан маҳали
Чўпонлик йилларим кирар тушимга.
Қўйлар сурувини ҳайдайман бор ҳо,
Сибизға чаламан гоҳида беғам.
Сурувим ичида кўраман гоҳо
Мени чўпон деган кимсаларни ҳам.

* * *

Бозорга ўхшайди асли бу дунё.
Бозорга ўхшайди бунда ҳам маъни.
Иккиси ичра ҳам кўрмадим асло
Молим ёмон деган бирон кимсани.

Билисизми?

ЕР ЮЗИ АҲОЛИСИ

Планетамизда аҳолининг сони қандай суръат билан ўсяпти ва келажакда қанча аҳоли бўлади? Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретари К. Вальдхаймнинг «Инсон ҳуқуқи ва фан-техника тараққиёти» номи билан бу ерда эълон қилинган докладида шу саволларга жавоб берилган. Планетамизнинг аҳолиси 1950 йилда 2,5 миллиард кишидан иборат бўлган бўлса, 1970 йилга келиб 3,6 миллиарддан ҳам кўпайиб кетди, дейилади докладда. Аҳолининг ўсиши шу суръат билан давом этадиган бўлса яна 30 йил ичида, яъни XX асрнинг охирларига бориб, БМТ экспертларининг ҳисоблаб чиқишича, планета аҳолиси 6 миллиард кишидан ҳам ошади.

Дастлабки маълумотларга қараганда, XX асрнинг охирларига бориб индустриал ривожланган мамлакатларда бутун аҳолининг 26 процентини ва ривожланаётган мамлакатларда эса 35 процентини болалар ташкил қилади. Мактабларга қатновчи болалар сонини ҳозирги даражасида сақлаб қолиш учун бошланғич ва ўрта мактабларни икки баравардан зиёд кўпайтиришга тўғри келади.

(ТАСС).

ҚИЗИҚАРЛИ ТОПИЛМАЛАР

ТЕПАЛИК СИРЛАРИ

Ленинобод областининг Куркат посёлкаси яқинидаги археологик ёдгорликларни қазиш мавсуми қизиқарли ва қимматли топилмалар сони жиҳатидан рекордли бўлди. Катта тепаликда қазилган қадимги маскан вайроналарида лаганлар, пиёлалар, кўзалар, металл буюмлар, намат, пойафзал қолдиқлари, тош мунчоқ ва қаҳрабо мунчоқ, бронза исирғалар каби топилмалар яхши сақланган. Мана шу буюмларнинг ҳаммасини кишилар бундан бир ярим минг йил илгари ишлатганлар. Археологлар 7 метрли чуқурликда траншея қазишларига тўғри келди. Қадимги шаҳар деворларининг ер остида бутун қолган қисми шу қадар баланд бўлиб чиққан. Бинолардан бири бир неча қават бўлган.

Олимлар маскандан 200 метрча наридаги тепалик ёнбағрига қўйилган тош даҳмаларни тозалаётиб ғалати бир нарса топдилар. У ерда эркак, хотин ва болаларнинг суяклари бор экан. Бу ердаги аҳвол 450 га яқин киши бундан кўп асрлар аввал рўй берган фожианинг қурбонлари бўлганлигини кўрсатади.

Қазишма чоғида чиққан баъзи калла суяклари ғалати шаклда бўлганлиги жиҳатидан олимлар эътиборини ўзига жалб қилди. Антропологик тадқиқотлар калла суяги сунъий равишда деформация этилган, деган хулоса чиқаришга имкон берди.

— Шу «гувалабош» кишилар бу ерда қаердан пайдо бўлган, деган савол келиб чиқади. Улар ўз душманларининг қўлида қурбон бўлмадилармикин? Ахир, Усрушона (Ўрта Осиёда Тожикистоннинг ҳозирги Ўратепа ва Мирзачўлнинг территориясини ишғол этган) туб аҳолисида «гувалабош» қилиш одати ҳеч қачон бўлмаган-ку! Куркат тепалигининг шу сирини очиш керак бўлади.

(ТАСС).

Гулистонлик Қурбон ота Суяровнинг полизчилик бригадасида бу йил 20 гектар майдонда ширин-шакар қовун-тарвузлар етиштирилди. «Октябрь» колхозининг миришкорлари эл дастурхонига қарийб 600 тонна беғубор қовун-тарвуз тортиқ қилишмоқчи. Суратда: Қ. Суяров.

Ж. Тўраев фотоси.

ТЕРМИЗ ДОКЕРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Термиз порти ходимларининг ҳаётида қувончли воқеа рўй берди. Мусобақа туфайли саккиз ойлик программа муддатидан олдин бажарилди. Чори Ҳайдаров бошчилик қилаётган механизатор докерлар бригадаси бу мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Коммунист, денгиз ва дарё флоти ишчилари касаба союзи марказий комитетининг аъзоси бўлган Ч. Ҳайдаров ўз коллективида ишни шундай ташкил қила олдики, бригада беш йиллик планини апрель ойидаёқ бажариб қўйди. Ҳозир эса порт коллективи топшириқдан ташқари қарийб ўн минг тонна юкни ортиш учун етарли бўлган вақтни тежаб қолмоқда. КПСС XXV съезди очиладиган кунгача ана шу рақамни янада кўпайтириш мажбурияти қабул қилинди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ЗАНГОРИ» ЭКРАНДА

8 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Мультфильм. 18.55 — Ватан хизматига тайёрмиз. 19.15 — **«Ахборот».** 19.30 — Ульянов области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар (Москва). 20.15 — Концерт. 20.40 — **«Ахборот».** 21.00 — Социалистик мусобақа кенг қулоч ёйсин. 21.20 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Ягона гувоҳ** (телеспектакль). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 14.40 — МОСКВА. 15.50 — Бадиий ўқиш. 16.20 — Сиз яратган боғ. 16.50— **Райнис** (бадиий фильм). 18.30 — Ёшлар ижоди. 19.00 Янгиликлар. 19.15 — Мактаб ўз эшикларини очди. 19.30 — Кинокўрсатув. 20.15 — «Камалак». 20.40 — **Урмон** (фильм-спектакль). 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — Спектаклнинг давоми. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — ДУШАНБА.

9 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25— ТОШКЕНТ. 11.30 — Болалар учун кўрсатув. 12.10 — Телеспектакль. 15.30 — МОСКВА. 17.35 — ТОШКЕНТ. 17.40 — Телевизион қўғирчоқ театр. 18.10 — Кинофильм. 18.20 — «Прогресс» программаси. 18.50 — Ўзбекистон — БАМ қурилишига. 19.20 — **«Ахборот».** 19.35 — Кино оламида. 20.35 — Ўн минут музика. 20.45 — **«Ахборот».** 21.05 — «Оқ олтин» карвон-карвон. 21.30 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Актерлар ва роллар: Г. Жамилова ва Т. Мўминов. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.35 — МОСКВА. 18.15 — Концерт. 19.00— Янгиликлар. 19.15 — Болгария Халқ Республикаси телевидениесининг программаси. 22.00 — **Ассалом, Болгария** (телефильм). 22.30 — Концерт. 22.55 — Спорт программаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00—ТОШКЕНТ. 20.05—Ўқитувчи экрани. 20.35 — Телефильм. 20.45 — Ўқув кўрсатуви. 21.25 — Тошкент янгиликлари. 21.40 — Кинофильм. 22.00 — Москва сатира театри экранда.

10 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — **Ўн минг бола** (бадиий фильм). 12.45 — «Янгра, барабан». 13.15 — **Олтин ханка** (телеспектакль). 14.45 — Ҳужжатли фильм. 15.10 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Ажойиб учрашувлар. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Ўзбек шоирларининг янги таржима қилинган шеърлари. 19.30 — **«Ахборот».** 19.45 — Касбим — фахрим. 20.10 — Ўн минут музика. 20.20 — **«Ахборот».** 20.40 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. 21.10 — Концерт. 22.00 — МОСКВА. **«Вақт».** 22.30 — **Футбол:** СССР — Исландия. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.15 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Топишмоқлар ва жавоблар. 19.30 — Телеочерк. 20.00 — Жаҳон халқлари ижоди. 20.30 — Санъат усталари. 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.30 — **Оқдарё устида момақалдироқ** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Ўқув кўрсатуви. 21.15 — Тошкент янгиликлари. 21.30 — Ўқув кўрсатуви. 22.00 — Телеспектакль.

11 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25— ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.10 — Концерт. 19.35 — **«Ахборот».** 19.50 — Беш йиллик зарбдорлари. 20.20 — Ўн минут музика. 20.30 — **«Ахборот».** 20.50 — Пахтазор — мардлар майдони. 21.10 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Келди-ю, кетди** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.15 — МОСКВА. 18.30 — Концерт. 19.00 — Янгиликлар. 19.15— Расмларда қуёш акси бор. 19.30— Саволларга жавоблар. 20.00 — Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. 20.25 — 1975 йил қўшиқлари. 20.50 — Телефильм. 20.00 — «Здоровье» (Тошкент). 22.30 — Сиз бунга қодирсиз. 23.15 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. **Учинчи программа.** 20.00— ТОШКЕНТ. 20.05 — Кинофильмлар. 20.35 — Концерт. 21.15 — Тошкент янгиликлари. 21.30 — Фильм-концерт. 22.15 — **О, муҳаббат!** (бадиий фильм).

12 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА — 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Экранда— Чирчиқ шаҳри пионерлари. 12.15 — Кинофильм. 12.25 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — **Уларни фақат афтидан танир эдилар** (бадиий фильм). 14.30 — Фильм-концерт. 15.00 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Мардлик — мангулик». 19.10 — **«Ахборот».** 19.25 — Концерт. 20.05 — Телефильм. 20.55 — **«Ахборот».** 21.15 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 21.30 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Мушоира этади давом. 22.15 — Телефильм. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.15 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.40 — Концерт. 20.05 — ТОШКЕНТ. Инсон ва қонун. 20.35 — Беш йиллик зарбдорлари. 20.55— Телефильм. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Фильм-концерт. 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — Фильм-концерт. 21.40 — Беш йиллик маршрутлари бўйлаб. 22.30 — **Зося** (бадиий фильм).

13 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.05 — «Орзу». 17.35 — Мультфильмлар. 18.00 — **«Ахборот».** 18.15 — **Оламга саёҳат.** 19.15 — Луис Корваланга озодлик (Москва). 19.45 — Опа-сингилларимиз ҳаётидан. 20.15 — **«Ахборот».** 20.35 — Телефестиваль: **Экранда— Фарғона области.** 21.15 — МОСКВА. **Футбол:** МАСК — «Спартак». 22.45 — ТОШКЕНТ. Концерт. 23.35 Телефильм. 24.00 — **«Вақт».** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00 — Физкультура ва спорт. 11.30 — Ёш ижрочилар концерти. 12.15 — **Турнахон!** (бадиий фильм). 17.00 —МОСКВА. **Мўъжизасиз мўъжизалар.** 18.00 — Мультфильмлар. 18.30 — Телефильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ҳужжатли фильмлар. 19.45 — Марказий телевидение экранида Чарли Чаплин иштирок этган фильмлар: **Даволаш. Ут ўчирувчи.** 20.25 — Концерт. 21.15 — ТОШКЕНТ. 21.25 — **Фарҳоднинг жасорати** (бадиий фильм). 22.45 — МОСКВА. Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. 23.35 — Рақс зали. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — ДУШАНБА.

14 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — Қувноқ стартлар. 18.50 — Мультфильм. 19.05 — Ўзбекистон — Тожикистон мусобақаси. 19.35 — **«Ахборот».** 19.50 — Халқ контроли экрани. 20.20 — Ўн минут музика. 20.30 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. 21.05 — **«Ахборот».** 21.20 — Экран хандаси. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — Мусиқа жавони. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телефильм. 10.35 — Мультфильм. 10.45 — Калейдоскоп. 11.15 — Ўқитувчилар учун консультация. 11.45 — Назм ва наво. 12.55 — **Нодирабегим** (бадиий фильм). 14.20 — Киноэкран янгиликлари. 17.45 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 20.15 — Концерт. 20.45 — Телеспектакль. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — Сизнинг фикрингизча. 23.30 — Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.45 — ФРУНЗЕ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 16.00 — **Ҳайвонот оламида.** 17.00 — **Хоккей:** «Динамо» (М) — «Спартак». 19.15 — ТОШКЕНТ. 19.20 — **«Ахборот».** 19.35 — **Қизлар давраси.** 20.30 — **«Ахборот».** 20.50 — Телефестиваль: Экранда — Самарқанд области. 21.30 — МОСКВА. **«Вақт».** 22.00 —**Футбол:** МАСК — «Динамо» (М). 22.45 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — Фильм-концерт. 11.30 — Ота-оналар, сизлар учун. 12.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 12.30 — Концерт. 13.10 — **Қулфсиз эшик** (бадиий фильм). 18.30 — Мультфильм. 18.45 — «Юлдузча». 19.15 — МОСКВА. 19.35 — Халқ ижоди. 20.15 — **Боқи-беғам ўғрилар** (бадиий фильм). 21.30 — ТОШКЕНТ. «Сиҳат-саломатлик». 22.00 — Телефильм. 22.45 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.00 — ДУШАНБА.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/IX да **Абу Райҳон Беруний,** 7/IX да **Кўрмайин босдим тиканни.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/IX да **Сув келтирган азиз,** 7/IX **Кўнгли ёш қариялар,** 8/IX **Қонли тўй.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Флангсиз фронт — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Санчо содиқ дўст! — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Сангам — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Эй, бахтли инсон! — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қочиш — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Очкўзликка қарши маккорлик— НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 14470.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.
ИНДЕКС 64583.
Б. — 209.